اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

شنبه • ۲۱ آبان ۱۴۰۱ • ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۱۲ نوامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۵۷ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

فولاد قربانی گاز می‌شود؟

در سال‌های اخیر چالش تامین انرژی بحثی جداناپذیر از اخبار صنعت فولاد شده است. با شروع شش ماهه دوم سال و نزدیک شدن فصل سرما نگرانی مجموعه‌های فولادی برای تامین گاز بیشتر از قبل شده است. این درحالی است که برخی از واحدهای تولید در شهریورماه و با گذر از فصل بحران قطعی برق، با همت پرسنل و مدیریت و برنامه‌ریزی دقیق سعی بر جبران کاهش تولید ناشی از کمبود برق و تحقق هدف‌گذاری برنامه تولیدی

۴

آزادسازی صادرات فولاد

ارتقا سطح صادرات غیرنفتی تاثیر بسزایی بر تولید، ارزش‌آفرینی، افزایش سطح تولید ناخالص داخلی و همچنین ارزآوری هرچه بیشتر برای کشور دارد. با این وجود توسعه صادرات در کشور ما تنها به شعار محدود است و در عمل اجرایی نمی‌شود چراکه استراتژی‌های حاکم بر عملکرد صنایع از اساس بر ضد صادرات هستند. ازجمله این سیاست‌های منفی می‌توان به محدودیت صادرات در بخش معدن و صنایع معدنی...

۲

در گفت‌وگوی «روزگارمعدن» با مهدی کرباسیان تشریح شد

نسخه نجات هپکو

۳

سرمقاله

بخشنامه‌هایی که به تولید آسیب می‌زند

حسن حسینقلی
فعال صنعت سرب و روی

ثبات رویه، یکی از مهم‌ترین اصول برای سیاست‌گذاری در مسیر فعالیت صنعتگران به‌ویژه در بخش معدن و صنایع معدنی که عموما دیربازده هستند، به شمار می‌رود. با این وجود در طول سال‌های گذشته در موارد متعددی شاهد تناقض‌گویی میان اظهارات مسئولان و سیاست‌گذاران کشور بوده‌ایم.

تناقضاتی که به صدور بخشنامه‌های گوناگون و متضاد هم منتهی می‌شود. این تغییرات مداوم امکان برنامه‌ریزی برای آینده را از فعالان صنعتی سلب می‌کند و عملا روند فعالیت آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

فعالیت و کسب نتیجه در بخش معدن و صنایع معدنی، بلندمدت و زمان‌بر است؛ بنابراین تولید در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن نیازمند ثبات حداکثری قوانین و مقررات است. در نتیجه، چنین تغییراتی امکان برنامه‌ریزی را از تولیدکنندگان سلب و عملا لطمات غیرقابل جبرانی را به صنایع تحمیل می‌کند.

با وجود تاکید مکرر به رشد و توسعه تولید در حوزه‌های گوناگون صنعتی و اقتصادی، سیاست‌های اتخاذشده در نهادهای مختلف اقتصادی، با یکدیگر هم‌خوانی ندارند. این سیاست‌ها حتی با هدف‌گذاری‌های ابتدای هر سال نیز مغایرت دارند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

همچنان در انتظار توسعه بخش معدن

۳

تیترهای روز

سنگ‌های پیش‌پای سرمایه‌گذاران برداشته‌شود

استان بوشهر با گنجینه‌های معدنی سرشار خفته در دامنه‌های جنوبی زاگرس، ظرفیتی بزرگ برای اشتغال‌زایی و رونق اقتصادی در این بخش دارد، اما برخی از مسائل و مشکلات انباشته از سالیان پیش، سرمایه‌ها را از عرصه کوچ داده است. معدن از بخش‌های اشتغال‌زایی است که می‌تواند با تامین مواد اولیه ارزشمند و قرار گرفتن در چرخه فرآوری، ارزش‌افزوده بالایی را به همراه آورد و علاوه‌بر تامین...

۶

رشد بورس در کوتاه‌مدت دور از انتظار نیست

شاخص کل بورس تهران در ماه‌های گذشته روند نزولی داشته است. سیر سقوط شاخص کل در هفته‌های گذشته شدت گرفته تاجایی که در نخستین روز آبان، نماگر بورس به کانال یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحدی سقوط کرد. این روند نزولی، مجددا موجی از اعتراضات را میان سهامداران بورسی تقویت کرد؛ بنابراین سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام به تصویب محرک‌های گوناگونی در حمایت از بازار سرمایه کرد. این سیاست‌ها...

۸

روزگار معدن

اخبار

۲ شنبه
● ۲۱ آبان ۱۴۰۱
● ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
● ۱۲ نوامبر ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۹۵۷

سرمقاله

بخشنامه‌هایی که به تولید آسیب می‌زند

ادامه از صفحه اول

رونق تولید و رفع موانع حاکم بر آن در طول سال‌های اخیر همواره از سوی مسئولان مود توجه بوده است. با این وجود در عمل سیاست‌هایی خلاف این مسیر اتخاذ می‌شود. از یک‌سو تناقض‌گویی مسئولان خود مانعی در مسیر تولید است و از سوی دیگر، شاهد اخذ سیاست‌هایی برخلاف جهت تولید هستیم که روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. به‌عنوان مثال، ورود ماشین‌آلات معدنی به کشور در طول سال‌های گذشته از سوی یکی از معاونان وزیر صنعت، معدن و تجارت، ممنوع شد. این مصوبه با تغییر دولت و جابه‌جایی سایر معاونان وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز لغو نشد. بدین‌ترتیب کسب مجوز ورود چند صد دستگاه معدنی، بسیار زمان‌بر شده است. فرآیند تصمیم‌گیری و اصلاح مقررات اشتباه در کشور ما بسیار زمان‌بر بوده و این در حالی است که مقررات و مصوبات ضدتولید به سرعت مصوب می‌شوند و عملکرد صنایع را عملا تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. تصمیمات دولت مبنی بر الزام به عرضه محصولات معدنی و فلزی در بورس کالا براساس نیاز داخلی و تعیین این نیاز توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، اشتباه است. بورس کالای ایران برخلاف انتظاری که از آن می‌رود، استقلال عملکردی ندارد و همچنان شاهد تحمیل فشار و حتی قیمت‌گذاری دستوری در فرآیند فروش محصولات از بورس کالا هستیم. علاوه بر این، الزام به فروش محصولات در بورس کالا از اساس اشتباه و خلاف اهداف اولیه برای تاسیس چنین نهادی است. سیاست‌گذاران از سال گذشته الزام به عرضه محصولات معدنی و فلزی در بورس کالا را پیش‌شرط صادرات این محصولات می‌دانند. این‌گونه سختگیری‌ها درنهایت به ضرر صنایع و حتی برخلاف اهداف کلی نظام، مبنی بر ارتقای تولید است. اینسیاست‌های اشتباه و حتی متناقض به بروز مفاسد اقتصادی سیستماتیک منجر می‌شود. این اقدامات و اصرار به قیمت‌گذاری دستوری در بورس به منزله توزیع رانت میان عده‌ای خاص است و آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند و درنهایت اعتبار برندهای داخلی را زیر سوال می‌برد. این سیاست برای برخی محصولات در شرایطی اجرایی می‌شود که میزان تولید آن محصول چندبرابر بیش‌تر از نیاز داخلی آن است و همین موضوع آسیب‌های جدی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند. متاسفانه این‌گونه سیاست‌گذاری‌های غلط و تناقض در بخشنامه‌ها، آسیب‌های جدی را به تولید وارد و در موارد متعددی امکان رانت و فساد را در حوزه‌های گوناگون فراهم می‌کند؛ بنابراین تجدیدنظر در این شرایط یعنی اصلاح روند سیاست‌گذاری‌ها، ثبات رویه و هماهنگی بیشتر میان مسئولان، ضروری به‌نظر می‌رسد.

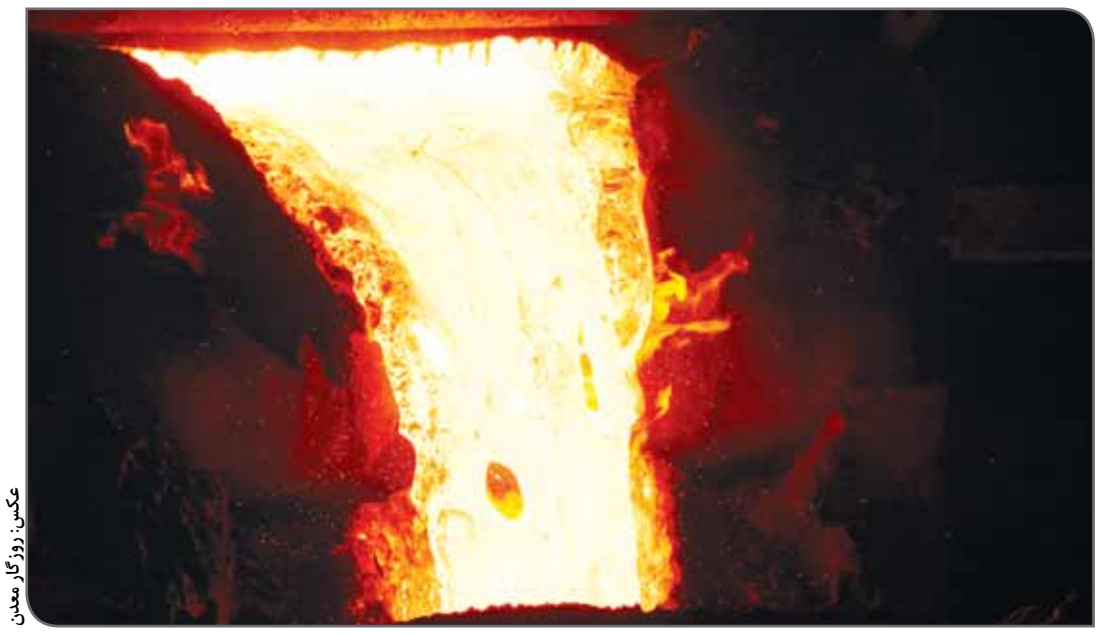
خبر

همکاری‌های دانش‌بنیان با معادن «نیازمحور» باشد

مدیر بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست ایمیدرو گفت: اطلاع از نیازهای بخش معدن و صنایع معدنی از ضرورت‌های توسعه همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان است.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، امیر ولدخانی که در رویداد دایان۳ HSE (همرسانی تبلور ایده‌های فناورانه معدن و صنایع معدنی) تصریح کرد: باید همکاری‌های بین حوزه معدن و صنایع معدنی با بخش فناوری و دانش‌های نو، به صورت «نیازمحور» باشد و این امر زمانی محقق می‌شود که این دو از ظرفیت و توانمندی‌های یکدیگر مطلع باشند. ولدخانی در عین حال اظهار کرد: در حوزه بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست مسیر رو به رشدی آغاز شده و انتظار توسعه همکاری‌ها را داریم. وی با ذکر مصادیق همکاری دوجانبه پرداخت و افزود: پیش‌بینی و شناسایی خطرات، اقدامات کنترلی، مهندسی، مدیریتی و پایش ازجمله نیازهای شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی است که می‌تواند با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان مرتفع شود. ولدخانی تاکید کرد: محصول و دانش تولید شده این شرکت‌ها، باید سازگاری با شرایط و نیازهای بخش معدن و صنایع معدنی داشته باشد و این امر تنها با افزایش ارتباط دوسویه به نتیجه لازم می‌رسد. در رویداد دایان۳، تعداد ۴ محصول فناورانه حوزه بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست، در بخش معدن و صنایع معدنی معرفی شد.

آزادسازی صادرات فولاد

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

ارتقا سطح صادرات غیرنفتی تاثیر بسزایی بر تولید، ارزش‌آفرینی، افزایش سطح تولید ناخالص داخلی و همچنین ارزآوری هرچه بیشتر برای کشور دارد. با این وجود توسعه صادرات در کشور ما تنها به شعار محدود است و در عمل اجرایی نمی‌شود چراکه استراتژی‌های حاکم بر عملکرد صنایع از اساس بر ضد صادرات هستند. ازجمله این سیاست‌های منفی می‌توان به محدودیت صادرات در بخش معدن و صنایع معدنی توسط تولیدکنندگان و نمایندگان آنها، اشاره کرد. این سیاست‌ها درنهایت به افت تراز تجاری کشور در سال‌های گذشته منتهی شده است.

به گزارش معدن نیوز، علاوه‌بر این فرصت‌های توسعه تولید و فروش در بخش معدن و صنایع معدنی کشور با وجود جذب سرمایه قابل‌توجه به این بخش از دست رفته است. حال با اقدام معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی‌بر آزادسازی صادرات برای عموم، می‌توان به رشد فروش این محصولات در بازار جهانی امید داشت. هر چند که انتظار می‌رود همزمان با اجرای این سیاست تامین نیاز داخلی در اولویت باشد و بر بازگشت ارزهای حاصل از صادرات نیز تاکید کافی شود.

صادرات غیرنفتی یکی از پارامترهای مهم و اثرگذار بر تولید ناخالص داخلی است که همزمان میزان ارزآوری به کشور را تقویت می‌کند. صادرات به‌ویژه با شدت گرفتن تحریم‌های اعمالی علیه ایران توسط ایالات متحده و همکاری سایر کشورها در این روند، دشوارتر از قبل شده است. همزمان باید تاکید کرد که با اعمال محدودیت‌های جدی بر فروش نفت ایران، اهمیت سایر حوزه‌های اقتصادی و تفکیک حداکثری اقتصاد ما از نفت در دستور کار سیاست‌گذاران قرار گرفته است. معدن، صنایع معدنی و زنجیره فولاد جزو مهم‌ترین بخش‌های صنعتی کشور هستند که به سبب ظرفیت‌های ذاتی می‌توانند، نقش موثری در توسعه تولید داخلی و همچنین حضور موفق در بازار جهانی را برعهده بگیرند.

▣ توسعه با اهداف صادراتی

ظرفیت تولید در بسیاری از حوزه‌های معدن و صنایع وابسته به آن، در طول سال‌های گذشته به مراتب بالاتر از نیاز کشور برآورد می‌شود یا به بیانی دیگر بخش مهمی از سرمایه‌های جذب شده به این صنعت، تحت تاثیر ظرفیت‌های صادراتی بوده است.

بنابراین ایجاد محدودیت‌های داخلی و خارجی در مسیر فروش محصولات صنایع معدنی به بازار رقابت جهانی، عملا به منزله افت قابل توجه تولید و بی‌اثر شدن سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و صنایع معدنی کشور است.

با این وجود، هدف یاد شده یعنی توسعه صادرات در حوزه معدن و صنایع معدنی متناسب با ظرفیت‌هایی که در این صنعت شکل گرفته‌اند، در طول سال‌های گذشته محقق نشده است. مصوبات و دستورالعمل‌های دولتی یکی از مهم‌ترین موانع در مسیر رشد صادرات غیرنفتی محسوب می‌شوند. البته در موارد متعددی این بخشنامه‌ها با هدف تنظیم بازار داخلی وضع می‌شوند. چراکه تامین نیاز کشور بر صادرات ارجحیت دارد. علاوه بر این انتظار می‌رود صادرات نه به منزله خام‌فروشی بلکه در قالب ارزش‌افزایی مطرح باشد.

▣ نگاهی به تاریخچه محدودسازی صادرات

محدودسازی صادرات و اختصاص آن به تولیدکنندگان از سال ۱۳۹۷ اجرایی شد. این ممنوعیت توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در نامه‌ای به رئیس کل گمرک ایران و با هدف بازگشت ارز صادراتی، اجرایی شد. در آن زمان جعفر سرقینی معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت را برعهده داشت که اجرای این سیاست‌ها از سوی وی به‌ویژه در زنجیره فولاد که صادرات و ارزآوری گسترده‌ای را برای کشور به همراه داشته است، به ضرر بسیاری از صنایع و تولیدکنندگان بود. در همین حال برخلاف وعده‌های مطرح شده از میزان صادرات و به دنبال آن ارزآوری به کشور نیز کاسته شد. بنابراین انتظار می‌رفت معاونت معدنی وقت ضمن برسی نقاط قوت و ضعف طرح موردبحث، نسبت به اصلاح آن در سریع‌ترین زمان ممکن اقدام کند. با این وجود این درخواست هم همچون سایر درخواست‌های فعالان بخش معدن و صنایع معدنی مورد توجه مدیران و تصمیم‌گیران وقت قرار نگرفت.

خوشبختانه این محدودیت در حال رفع شده است. رضا محتشمی‌پور معاونت معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت در نامه‌ای به علیرضا پیمان پاک رئیس سازمان توسعه تجارت ایران اعلام کرد که محدودیت‌های صادراتی برای محصولات صنایع معدنی برطرف شده است.

در این نامه آمده است: «نظر به حکم صادره از سوی هیات عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر واجد ایراد بودن محدودیت صادرات محصولات صنایع معدنی کلیه مکاتبات انجام گرفته از سوی این معاونت و دفاتر تخصصی زیرپوشش مبنی‌بر معرفی واحدهای مجاز به صادرات محصولات شیشه‌ای، سیمان، کاشی و سرامیک، فولاد و محصولات فولادی، آلومینیوم، مس و سایر محصولات صنایع معدنی، از تاریخ ابلاغ این نامه کان لم یکن اعلام می‌شود و صادرات کلیه محصولات صنایع معدنی برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط (ذیل مقررات جاری صادرات) امکان‌پذیر است.

پس از این نامه‌نگاری، گمرک ایران نیز به گمرکات سراسر کشور موضوع رفع محدودیت‌های صادراتی محصولات صنایع معدنی را اعلام کرد. انتظار می‌رود با رفع محدودیت یاد شده شاهد رشد صادرات و ارزآوری به اقتصاد کشور باشیم.

▣ انتظارات از بازگشت مصوبه قدیمی

حال انتظار می‌رود با اجرایی شدن مصوبه موردبحث شاهد رونق گرفتن صادرات در حوزه معدن، صنایع معدنی و زنجیره فولاد باشیم. نگاه کلی به آمار معاملات بورس کالا در بخش‌های یاد شده حکایت از آن دارد که بازار خرید فروش محصولات معدنی در طول ماه‌های اخیر از رونق کافی برخوردار نبوده است. بخش قابل توجهی از نبود تقاضا در بازار را می‌توان ناشی از رکود حاکم بر اقتصاد کشور دانست. در چنین شرایطی با ابلاغ مصوبه یاد شده به گمرکات کشور، انتظار می‌رود میزان تقاضا برای خرید محصولات تولید شده در این زنجیره افزایش یابد.

این تغییر سیاست به‌ویژه در موقعیت کنونی که از یک‌سو سیاست‌های اقتصادی چین به کاهش تقاضا برای کامودیتی‌های فلزی و فولاد در دنیا منجر و از سوی دیگر جنگ روسیه و اوکراین ادامه‌دار شده است، مثبت ارزیابی می‌شود. چراکه دریچه امیدی به سمت رشد فروش محصولات معدنی و صنایع معدنی به بازار رقابت جهانی باز شده است.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صادرات یک اقدام حرفه‌ای است. بنابراین بسیاری از شرکت‌های صادراتی از عهده صادرات بهتر از تولیدکنندگان بر می‌آیند. از آنجاکه شرکت‌های صادرات‌محور درگیر چالش‌های تخصصی تولید و توسعه نیستند، می‌توانند تمام توان خود را برای حضور موفق در بازار جهانی متمرکز کنند. علاوه‌بر این امکانی برای تجمیع محصولات تولید شده در صنایع و بازاریابی یکسان برای همه آنها مهیا می‌شود.

البته از صادرکنندگان و تجار انتظار می‌رود همزمان با تلاش برای حضور موفق در بازار جهانی، برای استمرار فعالیت خود، کیفیت تولیدات ایرانی را در اولویت قرار دهند. صادرات هر نوع محصول بی‌کیفیت یا خارج از محدوده استاندارد به برند ایرانی لطمه وارد می‌کند. موضوعی که در طول سال‌های گذشته صنایع ما از آن لطمه خورده‌اند و حال تجدیدنظر در آن ضروری به‌نظر می‌رسد.

با وجود تمام نقاط قوت یاد شده انتظار می‌رود نظارت مستمری بر فرآیند صادرات ادامه داشته باشد. تا بدین ترتیب از یک‌سو همچنان بازگشت ارزهای حاصل از صادرات، تداوم یابد. از سوی دیگر نیز به تامین نیاز در بازار داخلی بی‌توجهی نشود. یعنی رونق بازار صادراتی نباید به کم‌رونقی بازار محصولات تولید شده در صنایع پایین‌دستی منتهی شود. در همین حال این اقدام باید با رشد ارزش‌آفرینی و توسعه صادرات محصولات نهایی همراه باشد.

با وجود اقبال سرمایه‌گذاران به بخش صنعت

تقاضا برای صدور پروانه معدن متوقف شد

در شرایطی که اقبال برای سرمایه‌گذاری خارجی در بخش صنعت ایران به گواه آمارهای دولت در ۴ ماهه ابتدای امسال بیشتر شده، اما این آمارها حکایت از آن دارد که در بخش معدن اقبال نسبت به دریافت پروانه اکتشاف و گواهی کشف به صفر رسیده و هیچ مجوزی از سوی دولت در این ۲ بخش در ابتدای امسال صادر نشده است.

به گزارش اقتصاد آنلاین، اوضاع سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۴۰۱ حداقل در بخش معدن کشور به اندازه بخش صنعت نتوانسته مساعد باشد. آنگونه که آمارهای رسمی منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان می‌دهد، در ۴ ماهه ابتدای امسال، هیچ پروانه اکتشاف و گواهی کشفی در حوزه معدن از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر نشده و سرمایه‌گذاری خارجی نتوانسته سد ورود به این بخش را بشکند.

بر اساس این آمارها در ۴ ماهه ابتدای امسال تنها ۵فقره پروانه بهره‌برداری معدن صادر شده که ارزش آن چیزی حدود ۸.۵ میلیون دلار است.

البته این روند در مورد فروشگاه‌های زنجیره‌ای و کسب و کارهای اینترنتی هم به ثبت رسیده و در ۴ ماهه ابتدای امسال که آخرین موعد آمارهای منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده و به تازگی هم منتشر شده است، فروشگاه‌های زنجیره‌ای و کسب‌وکارهای اینترنتی نتوانسته‌اند از دولت مجوزی بگیرند و سرمایه‌ای هم وارد کنند.

در مقابل صنوف تولیدی توانسته‌اند در حوزه تجارت، ۳فقره مجوز از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت دریافت نمایند که ارزش آن ۱۵.۲ میلیون دلارست.

به گواه این آمارها، در بخش صنعت، میزان جواز تاسیس ۲۷ فقره بوده که حجم سرمایه‌گذاری خارجی آن به روایت همین آمارها، ۸۳.۴ میلیون دلار است؛ ضمن اینکه در بخش پروانه بهره‌برداری نیز برای ۱۷ فقره مجوز صادر شده که ارزش آن ۲۴.۳ میلیون دلار است.

از سوی دیگر، این آمارها نشان می‌دهد که کشور افغانستان با ۲۳ فقره سرمایه‌گذاری، امارات با ۷ فقره، ترکیه با ۵ فقره، آلمان با ۴ فقره، عراق با ۴ فقره ۵ کشور نخست سرمایه‌گذار در ایران هستند و استان‌های خراسان رضوی، هرمزگان، تهران، البرز و قزوین به ترتیب رتبه‌های اول تا پنجم را از لحاظ حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب کرده اند؛ به نحوی که سهم خراسان رضوی ۳۶ درصد کل سرمایه جذب شده، هرمزگان ۳۶درصد، تهران ۱۵ درصد، البرز ۸ درصد و قزوین ۵درصد حجم سرمایه‌گذاری را به خود اختصاص داده‌اند.

در این میان بیشترین تعداد سرمایه‌گذاری‌ها توسط کشور افغانستان با ۲۳ مورد و کشورهای امارات، ترکیه، آلمان، عراق رتبه‌های دوم تا پنجم را به خود اختصاص داده‌اند. کشور ترکیه ۳۴.۸ میلیون دلار، هند ۲۵.۵ میلیون دلار، افغانستان ۲۱.۸ میلیون دلار، چین ۱۴.۵ میلیون دلار و آلمان ۱۲.۴ میلیون دلار در ایران سرمایه‌گذاری داشته‌اند. همچنین ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه بندی نشده در جاهای دیگر، ساخت مبلمان مصنوعات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر، ساخت فلزات اساسی و ساخت مواد و محصولات شیمیایی ۴گروه نخست سرمایه‌پذیر براساس تعداد بوده‌اند؛ اما به لحاظ سرمایه‌گذاری بیشترین حجم سرمایه‌گذاری خارجی در دوره مورد بررسی در گروه‌های ساخت فلزات اساسی، ساخت سایر تجهیزات جابه‌جایی طبقه‌بندی نشده، ساخت مبلمان مصنوعات طبقه‌بندی نشده و ساخت مواد و محصولات شیمیایی بوده است. آمارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان می‌دهد که ۱۵ فقره مشارکت خارجی ۱۰۰ درصدی با حجم سرمایه‌گذاری خارجی ۱۵.۳ میلیون دلار، ۲۹ فقره مشارکت با شرکای خارجی به حجم سرمایه‌گذاری ۸۶.۵میلیون دلار و ۸فقره به روش مشارکت مدنی، بیع متقابل و بی‌او تی به حجم سرمایه‌گذاری ۲۹.۷ میلیون دلار صورت گرفته که بیشترین نحوه مشارکت سرمایه‌گذاری خارجی در ۴ماهه ابتدای امسال را نشان می‌دهد؛ به این معنا که از ۵۲مورد سرمایه‌گذاری خارجی در این بخش، ۱۵ شرکت با ۱۰۰درصد سهامدار خارجی، ۲۹ شرکت به صورت مشارکتی با شرکای داخلی و ۸ شرکت به صورت مشارکت مدنی، بیع متقابل و بی‌او تی بوده است.

بر اساس این آمارها، سهم بخش صنعت ۸۴ درصد، معدن ۱۰ درصد و تجارت ۶ درصد حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب را به خود اختصاص داده است؛ اما در حالت کلی، در ۴ ماهه ابتدای امسال ۵۲ مورد سرمایه‌گذاری خارجی با ارزش ۱۳۱.۵ میلیون دلار در بخش صنعت، معدن و تجارت کشور به تصویب رسیده و سرمایه‌گذاری خارجی مصوب در این بخش به لحاظ تعداد ۶.۱ درصد رشد و از نظر ارزشی ۶۶ درصد رشد را شاهد هستیم.

رئیس هیات مدیره انجمن سنگ

قابلیت صادرات ۵ میلیارد دلار سنگ در کشور وجود دارد

رئیس هیات مدیره انجمن سنگ ایران گفت: در صورت حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت، قابلیت صادرات سالانه پنج میلیارد دلار سنگ در کشور وجود دارد.

بهرام شکوری در گفت‌وگو با دنیای معدن افزود: امروز ترکیه توانسته سهم ۲۰ درصدی در بازار سنگ‌های تزئینی در کشور به خود اختصاص دهد و کشورمان نیز از ظرفیت خوبی در این زمینه برخوردار است. وی بیان‌داشت: اعضای انجمن سنگ ایران جلسه‌ای با رضا محتشمی‌پور، معاون معدنی وزارت صمت برگزار و اعلام کردند در صورت حمایت وزارتخانه، قادر هستند تا سالانه ۵ میلیارد دلار در حوزه سنگ‌های تزئینی صادرات و ارزآوری به کشور داشته باشند.

رئیس هیات مدیره انجمن سنگ ایران ادامه داد: هم اکنون صادرات سنگ‌های تزئینی در کشور سالیانه ۳۰۰ میلیون دلار است.

شکوری با تاکید بر تکمیل زنجیره مس و پایین دست این فلز گفت: تاکنون در صنایع پایین‌دستی مس در کشور فعالیت زیادی انجام نشده و یکی از رسالت‌های این انجمن نیز ایجاد اشتیاق در سرمایه‌گذاران برای رفتن به این سمت‌وسو است.

رئیس انجمن مس ایران خاطرنشان‌کرد: عمده سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در پایین‌دست زنجیره مس، در کابل، لوله و مفتول‌های مسی بوده اما در سایر حوزه‌ها به‌ویژه حوزه های‌تک اقدام خاصی انجام نشده است.

وی تاکید کرد: توسعه زنجیره مس مستلزم برداشته شدن تحریم‌ها، بهبود مناسبات سیاسی با دیگر کشورها، ورود صاحبان سرمایه و استفاده از نوآوری‌ها است که در این صورت می‌توانیم به قطب صادرات منطقه تبدیل شویم. شکوری بیان‌داشت: در چند سال گذشته به دلیل وضع تحریم‌ها توفیقی در جذب سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه مس نداشته‌ایم، اما در عین حال به نظر نمی‌رسد در این حوزه نیازی به صاحبان سرمایه خارجی باشد.

وی تصریح‌کرد: اگر سیاست‌گذاری‌ها اصلاح شده و دولت از بوروکراسی اداری بکاهد و سازمان‌های مرتبط همراهی بیشتری با صاحبان سرمایه داخلی داشته باشند، پول‌های زیادی در کشور وجود دارد که می‌توان آنها را به سمت پایین دست مس و توسعه آن هدایت کرد.

سود بردن دلالان به جای تولیدکنندگان فولاد

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با انتقاد از سود بردن دلالان به جای تولیدکنندگان فولاد، عنوان کرد: برخی‌ها، عرضه در بورس کالا را مدیریت می‌کنند.

مصطفی طاهری در گفت‌وگو با فولادبان در پاسخ به این پرسش که نظر شما درباره تحقیق و تفحص احتمالی پارلمان از بورس کالا چیست؟ تنها به گفتن این نکته اکتفا کرد که تحقیق و تفحص حق نظارتی مجلس است و این اقدام به هیچ عنوان به معنای وجود تخلف در سازمان مربوطه نیست.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس در ادامه در خصوص طرح تنظیم بازار کالاهای مشمول الزام به عرضه در بورس کالا، گفت: ما برای تنظیم بازار و قیمت‌گذاری ۲ مسیر داریم؛ نخست قیمت‌گذاری دستوری و دوم نرخ رقابتی که براساس عرضه و تقاضا شکل می‌گیرد. در این میان، در هر زمانی اولی را استفاده کردیم، به سرکوب قیمت‌ها منتهی شد و به جای تولیدکنندگان، تنها دلالان سود بردند. وی با اشاره به اینکه اگر عرضه فولاد در بورس با فرمت و سازوکار مشخصی اتفاق بیفتد، این مسئله آسیب‌های دیگر را به دنبال نخواهد داشت، افزود: اگر ما به اندازه نیاز کشور و یا حتی کمی بیشتر از آن را در بورس کالا عرضه کنیم، مشکلی پیش نمی‌آید.

برهمین اساس، مشکل اینجاست که برخی‌ها، عرضه در بورس را مدیریت می‌کنند. طاهری در عین حال عنوان کرد: برخی می‌کوشند تا با عرضه بسیار کم فولاد در بورس کالا با وجود تقاضای زیاد و افزایش قیمت، این کالا را بیرون از بورس به فروش برسانند. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس در پایان تاکید کرد: ما اگر الزام عرضه فولاد و کالاهایی که به اندازه نیاز کشور تولید می‌کنیم، به بورس را داشته باشیم و این موضوع را به قانون تبدیل کنیم، دیگر هیچ مشکلی پیش نخواهد آمد. البته ما طرحی در این زمینه در مجلس داریم که متاسفانه دولت با آن مخالفت کرده است.

در گفت‌وگوی «روزگار معدن» با مهدی کرباسیان تشریح شد

نسخه نجات هپکو

گیتا جاودانی

مسئولیت بخش حاکمیتی در برابر حوزه معدن چیست؟ تاکنون بارها و بارها این سوال پرسیده و پاسخ داده شده است. هرچند بسته به دغدغه‌های کارشناسان و دست‌اندرکاران، پاسخ‌ها متفاوت است، وجه غالب آنها نقد رویه موجود و اظهار نارضایتی از مسیر پیش‌پای معدنکاری در ایران است. اما مشکل کجا است؟ گفته می‌شود که بخش تولیدی در قدم اول نیازمند منابع مالی است که باید آن را از بانک یا بازار سرمایه تامین کند. سپس، نیازمند خوراک است و در نهایت باید امکانات مناسبی برای عرضه و فروش داشته باشد. علاوه بر این، باید از تاثیر مخرب تغییرات نرخ ارز، تورم و مانند آن در امان باشد. همه این مسائل که حول و حوش فرآیند تولید شکل می‌گیرد، نیازمند رگولاتوری است که مسئول مستقیم آن، در بخش تولید صنعتی، وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

آنچه در پی می‌خوانید، گفت‌وگوی «روزگار معدن» با مهدی کرباسیان بر محور همان پرسش آغازین است. به‌باور کرباسیان که بیش از ۴۰ سال در بالاترین سطوح مدیریتی و اقتصادی کشور حضور داشته و از نزدیک نظام حکمرانی اقتصادی کشور را درک کرده، در شرایط حال حاضر کشور، مهم‌ترین وظیفه دولت و وزارت صمت، تامین معاش مردم است.

● مشکل ماشین‌آلات چگونه پدید آمد و چگونه حل شد؟

برای حوزه معدن، ماشین‌آلات جزو بدیهی‌ترین و ضروری‌ترین ابزار کار به‌ویژه در حوزه اکتشاف و استخراج است، اما ما سال‌های سال است که با شعار حرکت به‌سمت خودکفایی، اصرار داریم نیازهای بخش معدن در زمینه ماشین‌آلات را تامین کنیم. همین عامل سبب شده است که امروز در زمینه ماشین‌آلات معدنی، گرفتار ضعفی تاریخی شویم. باوجود همه چالش‌هایی که بخش معدن مدت‌ها با آن دست و پنجه نرم می‌کرد، بعد از دیدار چندی پیش دانشجویان نخبه با رهبری و اشاره یکی از آنها به موضوع ماشین‌آلات؛ قرار شد فکری برای حل این مشکل شود. تا پیش از آن، دولت و وزارتخانه هیچ تصمیمی در این زمینه نگرفته بودند.

● مشکل تعامل معدنداران و هپکو به کجا برمی‌گردد؟

به‌نظر می‌رسد که وزارت صنعت، معدن و تجارت که یکی از وظایف مهمش توجه به حوزه معدن بود، در جاهایی از این وظیفه غافل شد. البته این موضوع تنها منحصر به دولت فعلی نیست و در دولت دوازدهم هم، وضع به همین منوال بود. به‌دلیل اینکه هپکو و یکی ، دو کارخانه ماشین‌سازی دولتی سفارش تولید نداشتند، اجازه ورود ماشین‌آلات معدنی محدود و حتی در برخی موارد ممنوع شد. به این ترتیب بود که حوزه معدن لطمات سنگینی خورد؛ در صورتی که حمایت از هپکو راهکارهای مختلفی داشت و در ضمن نباید به‌خاطر یک کارخانه، کل صنعت کشور به گروگان گرفته شود و تحت‌تاثیر قرار گیرد. این از جمله تصمیم‌گیری‌های غلط وزارت صمت بود که خوشبختانه همان‌طور که اشاره شد، به‌تازگی و بعد از ملاقاتی که رهبری با تعدادی از نخبگان داشتند و خانم دکتری بحث ماشین‌آلات را مطرح کرد، رهبری برای حل این موضوع ورود کردند. الان باوجود اینکه گفته می‌شود وضع کمی بهتر شده، باز هم اجازه ورود به ماشین‌آلاتی که سابقه تولید داخلی دارند، داده نمی‌شود. از طرف دیگر، معدنداران هم به چند دلیل که کیفیت نامناسب و بدقولی‌ها در تحویل به‌موقع کالا از مهم‌ترین آنها، تمایلی برای خرید از هپکو ندارند. توجه به این نکته هم ضروری است که بعضی از ماشین‌آلات را نمی‌توان در داخل کشور تولید کرد. زمانی حداکثر دامپتراک‌ها ۶۰ تنی بود، الان دامپتراک‌هایی تولید می‌شود که بالاتر از ۲۰۰ و ۳۰۰ تن است. از اساس برخی ماشین‌آلات سنگین در داخل کشور امکان تولید ندارد؛ ضمن اینکه هیچ برندی هم با این ماشین‌سازها قرارداد نمی‌بندد. به‌نظر می‌رسد دولت سال‌ها پیش مرتکب این اشتباه شده و باید به‌سرعت در راه تصحیح آن گام بردارد.

> بخش خصوصی نمی‌تواند مشکل شرکتی مانند هپکو را حل کند. بنابراین، این شرکت باید به دولت برگردانده شود و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، به‌عنوان یک مجموعه توسعه‌ای، هپکو را حمایت و مسئله اشتغال آن را حل و فصل کند

● برای نجات هپکو جز محدودیت واردات ماشین‌آلات، چه کاری می‌توان انجام داد؟

باید آن را به روال قبل برگرداند و اصلی‌ترین مشکل آن است که هپکو به بخش خصوصی واگذار شده و بخش خصوصی نمی‌تواند مشکل شرکتی مانند هپکو را حل کند. بنابراین، باید این شرکت به دولت برگردانده شود و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، به‌عنوان یک مجموعه توسعه‌ای هپکو را حمایت و مسئله اشتغال آن را حل و فصل کند، برند آن را راه بیندازد تا وقتی دوباره به سودآوری رسید، در محیطی آرام و خارج از تحریم‌ها آن را به بخش خصوصی واگذار کند. به‌نظر می‌رسد دولت در ارتباط با ماشین‌آلات معدنی دچار سردرگمی وسیعی شده و به‌نظر وزارتخانه در سال‌های دولت دوازدهم هم، با سردرگمی‌هایی در اجرا و تصمیم‌گیری مواجه بود و الان هم در برخی موارد همین‌طور است.

● مشکلی که مدت‌ها درباره آن صحبت شده و می‌شود، حجم بالای مسئولیت‌ها در وزارت صمت، پرمشغله بودن وزیر و رها ماندن حوزه معدن است تا جایی که دولت خود طرح تفکیک وزارتخانه را دوباره روانه مجلس کرد. این نظر را چقدر قبول دارید؟

زمانی که ادغام وزات صمت انجام شد، چند هدف داشت. یکی کوچک‌تر شدن بدنه حجیم دولت و گره‌گشایی از معضل بروکراسی و دیگری حل موضوع تداخل حوزه‌های تجارت با صنعت و معدن و حرکت کشور در راستای حمایت از تولید داخلی از جمله این دلایل بود.

باتوجه به تحریم‌های جدی که کشور از بعد سال ۹۷ با آن دست و پنجه نرم می‌کند، متاسفانه دولت دوازدهم و سیزدهم دچار سردرگمی است. در حال حاضر نه‌تنها وزیر و مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت که دولت هم بیشتر وقت خود را به موضوع تامین نیازهای اساسی مردم اختصاص داده و این موضوع در اولویت قرار گرفته است و باید هم این‌طور باشد. توجه به نیازهای واحدهای تولیدی که نیازهای اصلی مردم را تولید می‌کند، مثل حوزه دارو، بهداشت، مواد غذایی و مانند آن و تامین معاش از مهم‌ترین اولویت‌های هر حکومتی است. در نتیجه، وزیر صنعت، معدن و تجارت به‌ناچار باید بیشترین زمان خود را به حوزه تجارت معطوف کند یا در حوزه تولید هم به برآوردن نیازهای اساسی مردم توجه کند، پس هر فردی که در این مقام قرار بگیرد یا هر دولتی که سر کار باشد، اوضاع به همین منوال خواهد بود.

● با این تفاسیر، برخی معتقدند در حال حاضر این وزارتخانه دچار نوعی پارادوکس شده است. در این مورد چه نظری دارید؟

بله، یکی از عواملی که زمینه این پارادوکس را فراهم کرده، این است که کشور منابع ارزی محدودی در اختیار دارد. این واقعیتی است که نمی‌توان آن را انکار کرد. تولید نفت افت کرده و صادرات به‌نحو چشمگیری کاهش داشته و به این ترتیب، تامین ارز دچار مشکل شده است. علاوه بر این، جابه‌جایی ارزی و بانک‌های‌مان هم در ارتباط با سیاست‌های ارزی به‌طور کامل تعطیل است. اگر همه این تکه‌های پازل را کنار هم بچینیم، روشن می‌شود که چرا وقت و انرژی وزیر صنعت، معدن و تجارت برای توجه به حوزه معدن اینقدر محدود است.

● مهم‌ترین نیاز حوزه معدن در حال حاضر چیست؟

اگر اولویت با بخش معدن باشد، باید جهت‌گیری‌ها همه در راستای حمایت باشد. خوشبختانه حوزه معدن و صنایع معدنی بیش از ۲۲ درصد صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص داده و البته این آمار حاصل سرمایه‌گذاری‌های گذشته در این حوزه صنعتی است که موجب شده امروز به این نقطه دست پیدا کنند. یکی از معضلات نگران‌کننده در این حوزه این است که سرمایه‌گذاری جدیدی انجام نمی‌گیرد. در چنین حوزه‌هایی نیاز است تصمیمات اساسی اتخاذ شود که راهگشای این صنعت باشد. کشور ما معدنی است و اگر بخواهیم در راستای سیاست معدن به‌جای نفت، که از چند سال قبل مطرح شد، حرکت کنیم و منابع و درآمد معدنی با درآمد نفت و گاز به تعادل برسد، هیچ چاره‌ای جز این نیست که موانع سرمایه‌گذاری در این حوزه را از پیش پا برداریم. یکی از زمینه‌های سرمایه‌گذاری، حوزه اکتشاف و توسعه معدن و صنایع معدنی است. در این حوزه باید تصمیمات جسورانه و قوی اتخاذ شود. اگر تصمیمات حاکمیتی قاطع و اساسی نباشد، در این حوزه به‌نتیجه نخواهیم رسید و موفق به جذب سرمایه‌گذار نخواهیم شد و صاحبان سرمایه جذب دیگر حوزه‌ها می‌شوند. در حالی که، معدن حوزه جذابی برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است، بنابراین به‌نظر می‌رسد در این زمینه دولت باید تصمیمات اساسی و جسورانه بگیرد. نکته دیگر این است که چون ذخایر معدنی تجدیدناپذیر است، جزو حوزه‌هایی به‌شمار می‌رود که سرمایه‌گذاران خارجی هم علاقه‌مند هستند، حتی باوجود تحریم‌ها، در آن مشارکت مستقیم یا غیرمستقیم داشته باشند.

● بر این اساس، شما جزو موافقان طرح تفکیک بودید؟

من موافق طرح تفکیک به‌شکلی که مطرح شده بود، نیستم و همان‌طور که پیش‌تر اشاره کردم، اعتقاد داشته و دارم که در مقطع فعلی و در دوران تحریم‌های سخت و جدی، بحث تامین نیاز و معاش مردم جزو اولویت‌های ویژه است و بنابراین دولت باید در حال حاضر وقت خود را صرف این موضوع کند که چه سیاستی برای رفع مشکلات در پیش بگیرد و معاش مردم را حتی با کوپنی کردن اقلام ضروری تامین کند.

● اما چند باری که سیاست توزیع کوپن مطرح شد، موجی از مخالفت با آن به‌وجود آمد.

بدیهی است، هر تصمیمی مزایا و معایبی دارد، اما باید براساس تجربه سنجید، وزنه به کدام سمت سنگین‌تر است. در حال حاضر کمابیش هیچ‌یک از کسانی که بر مسند تصمیم‌گیری تکیه زده‌اند، از کسانی که در دهه ۶۰ اداره کشور را به‌دست داشتند، مشورت نمی‌گیرند. کسانی که آن زمان مجری این طرح بودند، منافع و مضرات اجرای این سیاست را می‌دانند، اما حتی از یکی از این افراد، نظرخواهی نشده است. مسئولان امروز همه‌چیز را دوباره از نو تجربه می‌کنند و این مسئله موجب شده، هم مردم به‌خاطر افزایش قیمت‌ها ناراضی باشند و هم دولت هزینه‌های هنگفتی را پرداخت کند و در هین حال در جلب رضایت مردم ناکام بماند.

● سرانجام باید روی کدام مسیر تمرکز کرد تجمیع یا تفکیک وزارتخانه؟

به‌عنوان کسی که ۴۰ سال تجربه اجرایی دارم، می‌گویم که حوزه معدن و صنایع معدنی نیازمند توجه ویژه است و می‌تواند در آینده کشور بسیار مشکل‌گشا باشد. بنابراین باید در برنامه هفتم که این روزها در دست بررسی است، به‌صورت ویژه مورد بررسی قرار گیرد.

در دوران تصدی در ایمیدرو، پیشنهادی مطرح کردم که اگر قرار است، تفکیک انجام شود، بهتر است برای مدت کوتاهی به‌عنوان‌مثال برای دوره‌ای حدود ۱۰ ساله، دوباره وزارت معادن و فلزات احیا شود.

به‌عبارت دیگر، حوزه صنعت و تجارت در یک وزارتخانه جمع شود و معادن و فلزات در وزارتخانه‌ای دیگر، تا فرصتی مهیا شود که معادن و فلزات موردتوجه و حمایت ویژه قرار گیرند و بستر لازم برای حرکت و پیشرفت در این مسیر فراهم آید.

رفع مشکلات استان‌ها با اختصاص ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن

یک کارشناس فولادی معتقد است که با واریز حقوق مالکانه ۱۵ درصدی معادن به استان‌ها، می‌توان به سرمایه‌گذاری برای توسعه، پیشرفت و آبادانی این مناطق امیدوار شد.

پیمان شوریابی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به اختصاص ۱۵ درصد از حقوق دولتی معادن به استان‌ها بیان کرد: در گذشته مکانیزم به این شکل بود که تمام حقوق مالکانه معادن به خزانه کشور واریز می‌شد و از آنجا بودجه‌ای به استان‌ها تخصیص می‌گرفت اما درحال‌حاضر ۱۵ درصد از این منابع به طور مستقیم برای استان‌ها تأمین مالی دارد.

وی گفت: براساس آخرین آمار، حقوق مالکانه از معادن در قانون بودجه حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان گنجانده شده است که ۱۵ درصد، از این رقم، ۵ هزار ملیارد تومان می‌شود.

این کارشناس فولادی افزود: معادن سنگ‌آهن و یا مسی که در استان یزد و کرمان قرار دارند، برای مردم محلی و یا زیست محیطی مشکلاتی به وجود می‌آورند که بخشی از آن به این طریق، جبران می‌شود.

شهریاری معتقد است که حقوق مالکانه ۱۵ درصدی معادن به استان‌ها، می‌تواند به نحوی در سرمایه‌گذاری برای توسعه، پیشرفت و آبادانی مناطق تأثیرگذار باشد. وی اظهار کرد: متاسفانه در کشور بخش مهمی از ماشین‌آلات معدنی فرسوده شده‌اند به طوری که بیش از ۲۰ سال از کارکرد آنها می‌گذرد. به همین دلیل، باید به کمک تکنولوژی‌های روز در این حوزه، سریع‌تر جایگزین شوند. این کارشناس فولادی با بیان اینکه آسوده‌ترین راه‌حل، واردات تجهیزات و ماشن آلات است. اظهار کرد: تا زمانی که تولیدات داخلی بتواند این حوزه را با مهندسی معکوس و خودکفایی سامان بخشد، به واردات نیاز داریم. شهریاری با اعلام اینکه تاکنون مجوز واردات حدود ۱۵۰۰ دستگاه ماشین‌آلات معدنی صادر شده است، از نزدیک شدن به زمان واردات این ماشین‌ها سخن گفت. در همین حال، مصطفی طاهری، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اعلام اینکه جلسه نظارتی در این کمیسیون برای بررسی نحوه هزینه‌کرد حقوق دولتی معادن با حضور نماینده سازمان برنامه و بودجه برگزار شد، از نهایی شدن طرح اصلاح قانون معادن ظرف هفته‌های آینده خبر داد.

وی درباره اختصاص ۱۵ درصد از حقوق دولتی معادن به شهرستان‌های محل استقرار معادن، گفت: براساس قانون، حقوق دولتی معادن باید در محل‌های مختلفی هزینه شوند؛ به این معناکه ۱۵ درصد این اعتبارات به استان‌های محل استقرار معادن، ۱۲ درصد به منابع طبیعی، ۳ درصد به نظام مهندسی برای تحقق اهداف تعیین شده در قانون مربوطه، ۶۵ درصد به وزارت صمت برای توسعه زمین‌شناسی و اکتشاف و اجرای بهینه تکالیف و ماموریت‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی و ۵ درصد به صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی باید اختصاص یابد.

نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس با اشاره به اینکه جلسه نظارتی در کمیسیون صنایع و معادن برای بررسی نحوه هزینه‌کرد حقوق دولتی معادن با حضور نماینده سازمان برنامه و بودجه برگزار شد، اظهار کرد: عملکرد زیرمجموعه‌های دولت در توزیع حقوق دولتی معادن قابل قبول نبوده است. وی با بیان اینکه حقوق دولتی معادن در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است در حالی که در سال‌های قبل این عدد کمتر بود، اضافه کرد: مردم باید از این منابع منتفع شوند که ما با اصلاح قانون معادن به دنبال تحقق این مهم هستیم، ضمن اینکه در این طرح سازوکار استعلام‌ها، زمان پاسخگویی به استعلام‌ها و برخی فرآیندها اصلاح می‌شود.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه گزارش نظارتی مربوط به نحوه هزینه کرد حقوق دولتی معادن به صحن علنی ارسال می‌شود، از نهایی شدن طرح اصلاح قانون معادن ظرف هفته‌های آینده خبرداد.

پیش از این، رضا محتشمی‌پور معاون وزیر صمت اعلام کرده است: امسال محاسبه نامه‌های حقوق دولتی معادن به صورت الکترونیک شده و تا الان حدود ۱۴ همت حقوق دولتی دریافت شده است و پیش‌بینی می‌کنیم این رقم تا پایان سال حدود ۳۳ هزار میلیارد تومان وصول شود.

یادداشت

همچنان در انتظار توسعه بخش معدن

علی سلگی
دبیرکل انجمن سنگ ایران

خوشبختانه در حوزه معدن، نیروی متخصص و کاربلد ایرانی کم نیست و به‌علاوه ظرفیت فنی کشور هم در این حوزه قابل قبول است، اما با این همه، این حوزه هنوز نتوانسته با این ۲ بال پرواز قدرتمندی داشته باشد.

البته استفاده از این ظرفیت‌ها همیشه به‌عنوان یکی از ظرفیت‌های حوزه معدن موردتوجه بوده، اما برای به فعلیت درآوردن این توان بالقوه باید مقدماتی فراهم شود که به‌گمان من در حوزه وظایف دولت است.

به‌عبارت دیگر، بخشی از توان و انرژی حاکمیت معدن باید به این موضوع اختصاص پیدا کند که مقدمات و امکانات لازم را در این زمینه فراهم کند و پلتفرمی بچیند و خدماتی ارائه دهد تا راه بخش خصوصی برای حضور در رویدادهای بین‌المللی هموار شود و بتواند دانش و توانمندی‌های خود را به دنیا معرفی کند. اگر این فرصت برای حضور شرکت‌های فنی، مهندسی و دانش‌بنیان کشور فراهم شود، کشور ما می‌تواند به‌طورقطع یکی از مدعیان ارائه دانش و خدمات به دیگر کشورها باشد و رقبا دیگر نخواهند توانست به‌راحتی پیروز میدان شوند. هرچند این اتفاق در حال حاضر هم رخ می‌دهد، اما اندک و انگشت‌شمار است. اگر در شرایط موجود یک شرکت ایرانی بتواند با تکیه بر توان خود در مزایده‌ای بین‌المللی شرکت کند و به‌عنوان مثال برای سدسازی انتخاب شود، زیر چتر حمایتی دولت و با ایجاد پلتفرم‌هایی که به آن اشاره شد، این آمار ۵ برابر می‌شود. روال کار در کشور ما به این ترتیب است که هر شرکتی باید دست به زانوی خود بگذارد و با اتکا به توانایی‌های مالی و امکاناتش در مزایده‌ها و مناقصه‌های بین‌المللی شرکت و در این عرصه با شرکت‌های قدری که بر حمایت کشورهای خود تکیه دارند، رقابت کند. بنابراین لازم است که حاکمیت معدنی در کشور ما هم پشتیبان شرکت‌های داخلی باشد، در راستای معرفی توان و قدرت آنها اقدام کند و کمک و پشتیبانی خود را به‌ویژه در حوزه اطلاع‌رسانی، از آنها دریغ نکند. علاوه بر این، لازم است که برخی فعالیت‌ها در این حوزه مشمول معافیت‌های مالی شود. این نقطه تمایز ما و به‌دلیل این ضعف است که وقتی وارد فضای جهانی می‌شویم، توان رقابتی خود را در برابر کشورهای رقیب از دست می‌دهیم.

همان‌طور که اشاره شد، کشور ما تاکنون اقدامی در راستای تسهیل و تشویق شرکت‌هایی که در اشل بین‌المللی هستند، انجام نداده است. بنابراین، شرکت‌ها به‌تنهایی خطر می‌کنند، گاهی وقت‌ها موفق می‌شوند و گاهی وقت‌ها نه. روشن است که به این ترتیب، نمونه‌های موفق محدود خواهند بود و توفیقات کمی در این زمینه به‌دست می‌آید و به این ترتیب در دنیا حضوری جدی ندارد. ما هنوز نتوانسته‌ایم خدمات فنی خود را به دنیا ارائه دهیم و توان خود را بشناسانیم.

وقتی شرکت‌های ایرانی در هیچ کشوری خدمات اکتشافی، استخراجی، فرآوری و امثال آن ندارند، نمی‌توانند در زمینه‌های دانش‌بنیان هم اعتماد آنها را جلب کنند و مدعی حل معضلات و مشکلات آنها شوند. یک شرکت دانش‌بنیان را در نظر بگیرید که می‌تواند خدمات فنی گوناگونی ارائه دهد و معضلات فنی را حل کند. این شرکت در حال حاضر حتی امکان حضور در کشور عراق را ندارد تا در یکی از پروژه‌های این کشور فعالیت کند، زیرا نمی‌تواند هم به‌تنهایی با انواع و اقسام مشکلات، از ویزا گرفته تا تقبل هزینه‌های سنگین آن کشور، دست و پنجه نرم کند و در نهایت نداند که آیا از طرف کشور خود موردحمایت قرار می‌گیرد یا خیر؟

اگر بخواهیم نگاه سیستماتیک داشته باشیم، باید از دولت بخواهیم پلتفرمی بچیند که شامل مجموعه‌ای از حمایت‌ها، معافیت‌ها، کمک‌های فنی و مهندسی و ارائه خدمات مشاره‌ای به شرکت‌ها باشد و توانمندی‌های موجود را به‌سوی کشورهای هدف سوق و آنها را موردحمایت جدی قرار دهد تا بتوانند برنده مناقصات بین‌المللی شوند.

از این رهگذر است که امیدواریم کم‌کم در عرصه بین‌المللی شناخته شوند و تجربیات جهانی آنها افزایش پیدا کنند.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ شنبه
۲۱ آبان ۱۴۰۱
۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
۱۲ نوامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۵۷

خبر

تولید محصولات دانش‌محور حوزه صنعت سیمان در دانشگاه امیرکبیر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر با امضا تفاهمنامه‌ای با صنعت سیمان سپاهان، اقدام به تولید محصولات دانش محور در این صنعت خواهد کرد.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه صنعتی امیرکبیر، این تفاهمنامه در راستای بکارگیری دانش پژوهشگران دانشگاه برای رفع نیاز صنعت سیمان سپاهان، خصوصا ساخت قطعات مورد نیاز، منعقد شده است.

در این تفاهمنامه دانشگاه صنعتی امیرکبیر برای همکاری و مشارکت در اجرای پروژه‌های صنعتی، ساخت قطعات مورد نیاز و مهندسی معکوس قطعات مورد نیاز صنعت سیمان اعلام آمادگی کرده است.

این تفاهمنامه همکاری به امضای دکتر سیدرضا غفاریان معاون پژوهش و فناوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر و مهندس عباسعلی معینیان مدیر صنعت سیمان سپاهان رسید.

مدت این تفاهمنامه از تاریخ امضاء و مبادله به مدت ۲ سال است و در صورت نیاز و توافق طرفین تمدید آن امکان‌پذیر خواهد بود. در صورت اتمام مدت اعتبار و عدم تمدید آن، تمامی تعهدات پذیرفته شده براساس اسناد الزام آور توسط طرفین اجرا خواهد شد.

سید رضا غفاریان معاون پژوهش و فناوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر در این مراسم با بیان اینکه دانشگاه امیرکبیر در زمره قدیمی‌ترین دانشگاه‌های کشور است که از ابتدای شروع کار خود با عنوان صنعتی فعالیت کرده است، افزود: اکنون این دانشگاه جز دانشگاه‌های تراز اول کشور است به طوری که رشته‌های تخصصی چون پلیمر و رنگ، نساجی، هوافضا، مهندسی پزشکی و غیره برای نخستین بار در دانشگاه صنعتی امیرکبیر پایه‌گذاری شده است.

غفاریان ادامه داد: در این دوره مدیریتی، سعی شده است تا حرفه‌ای‌تر به پروژه‌ها پرداخته شود به این صورت که پژوهش‌ها، نیاز محور باشند و به محصول تبدیل شوند و همچنین پروژه‌های محصول محور مورد نیاز کشور در این دانشگاه انجام گیرد.

وی با بیان اینکه رسالت دانشگاه چند جنبه دارد، گفت: تربیت نیروها و مهندسین خبره با دانش و مهارت یکی از رسالت‌های دانشگاه است. دیگر رسالت دانشگاه توجه خاص به انجام تحقیقات و پژوهش‌های محصول محور است به طوری که این محصولات دارای بهترین سطح از نظر تکنولوژی باشند.

معاون پژوهشی دانشگاه صنعتی امیرکبیر خاطر نشان کرد: برای اینکه دانشگاه منتفع از تلاش‌ها باشد، سیاست دانشگاه تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از صنعت و تیم‌های تحقیقاتی دانشگاهی است تا با کمک یکدیگر بتوانند محصولات مورد نیاز کشور را عرضه کرد.

وی همچنین یادآور شد: یکی از اقدامات دانشگاه، ورود به بخش سیمان و رفع نیاز قطعات این صنعت است و تاکنون روی تولید جک‌های بزرگ و برینگ‌های بزرگ اقداماتی انجام شده است.

غفاری با بیان اینکه تا بهار سال آینده، فاز اول پایلوت تولید نوار نقاله استیل کورد، به پایان خواهد رسید، افزود: علاوه بر آن مرکز طراحی و نوآوری حوزه صنایع فولادی و سیمانی در دانشکده مواد و متالورژی ایجاد شده است.

وی خاطر نشان کرد: همه تلاش دانشگاه این است که با نگاه علمی و حرفه ای، نیازهای صنعت را به صورت بنیادی دنبال کند و با کمک بخش خصوص صنعتی، محصولات با کیفیت بالا و استاندارد را تحویل دهد.

فولاد قربانی گاز می‌شود؟

گروه معدن

در سال‌های اخیر چالش تامین انرژی بحثی جداناپذیر از اخبار صنعت فولاد شده است.

به گزارش معدن‌نامه، با شروع شش ماهه دوم سال و نزدیک شدن فصل سرما نگرانی مجموعه‌های فولادی برای تامین گاز بیشتر از قبل شده است. این درحالی است که برخی از واحدهای تولید در شهریورماه و با گذر از فصل بحران قطعی برق، با همت پرسنل و مدیریت و برنامه‌ریزی دقیق سعی بر جبران کاهش تولید ناشی از کمبود برق و تحقق هدف‌گذاری برنامه تولیدی را داشتند و حالا باید خود را برای کمبود گاز در فصل سرما آماده کنند.

شاید سرنخ اصلی این مشکل به سیاست گذاری‌های اشتباه در برنامه‌های توسعه‌ای بازگردد. زمانی که اجرای برنامه تولید ۵۵میلیون تن فولاد با توجه به در اختیار داشتن ذخایر بسیاری از سنگ‌آهن، ذخایر گازی و نیروی انسانی ارزان نرخ در دستورکار قرار گرفت، کمتر کسی پیش‌بینی می‌کرد که بحران گاز در اندک سال‌های مانده تا تحقق این برنامه بتواند مشکل‌ساز شود.

عدم توسعه متوازن در زنجیره ارزش درست در این نقطه توانست گریبان گیر این صنعت و سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته شود. اتفاقی که در صورت عدم شناسایی راهکارهای اجرایی فوری، می‌تواند کاهش نیروی انسانی در برخی واحدهای تولیدی را نیز به همراه داشته باشد.

حدود ۲۵ میلیارد دلار در زنجیره فولاد ایران سرمایه‌گذاری شده است و این سرمایه‌گذاری بزرگ را نمی‌توان نادیده گرفت و به دلیل عدم توسعه در بخش تولید گاز، این حجم از سرمایه‌گذاری را از توجیه اقتصادی خارج کرد.

در این میان سوال اصلی آن است که چرا توسعه زیرساخت‌های گازی و توسعه پارس جنوبی به موازات پروژه‌های صنعتی نیازمند به گاز پیش‌نرفته است، آیا وزارت نفت در این راستا همسو و هم جهت با وزارت صنعت، معدن و تجارت پیش نرفته یا آنکه مسائلی همچون تحریم در این مورد اثرگذار بوده است؟

متاسفانه امروز صنعت فولاد در بحث نیاز به گاز در وضعیت اورژانسی قرار گرفته و زمستان پیش‌رو می‌تواند بار دیگر واحدهای فولادی را با مشکلات جدی همراه کند. در نتیجه وزارت صنعت، معدن و تجارت نیازمند اجرای برنامه‌ای مشخص در چندین فاز است که بتواند از این بحران عبور کند. البته نکته مهم آن است که باید هم زمان با اجرای برنامه‌ها تعامل با وزارت نفت و توسعه در بخش گاز کلید زده شود.

شاید در شرایط فعلی و برای جلوگیری از کاهش زمان قطعی گاز نخستین گام، بحث فرهنگ‌سازی هم در واحدهای صنعتی و هم در بخش خانگی است. متاسفانه در سال‌های اخیر شکل گیری الگوی نادرست مصرف توانست سهم بخش خانگی در مصرف گاز در زمستان را افزایش دهد. این درحالی است که واحدهای صنعتی در اقتصاد کشور نقش مهمی داشته و هر روز توقف تولید می‌تواند خسارت‌های بسیاری را وارد کند. به عنوان مثال با توقف تولید در خطوط فولادی علاوه‌بر جاماندن از مراحل تولید گاها خطوط و تجهیزات نیز می‌تواند با مشکل همراه شود. همچنین با کاهش تولید میزان درآمدزایی شرکت‌ها تحت‌تاثیر قرار گرفته و همین موضوع می‌تواند برای سهام داران مشکل ایجاد کند. گاها نیز برخی واحدها مجبور خواهند شد تا برای جبران کاهش فروش از برخی هزینه‌ها در بخش‌های دیگر کم کنند.

اما با فرهنگ‌سازی و ایجاد الگوی مصرف درست می‌توان تا حدودی این موضوع را جبران کرد، اتفاقی که در کشورهای اروپایی شاهد هستیم در حالی که بسیاری از این کشورها مجبور به واردات گاز هستند. در نتیجه فرهنگ‌سازی در کنار ارتقای تکنولوژی‌های خطوط تولید برای کاهش مصرف گاز می‌تواند به کمک واحدهای فولادی بیاید.

اما در اقدامی دیگر که می‌تواند در دسته اقدامات ضربتی قرار بگیرد باید به فکر واردات گاز بود تا بتوان به صورت مقطعی این بحران را حل کرد. فراموش نکنیم ۵۵ روز قطع گاز صنعت فولاد سبب می‌شود که ۱۲ تا ۱۴ درصد از برنامه تولید فولاد به تعویق افتاده و صادرات را کاهش دهد. کاهش صادرات می‌تواند ثبات در بازار صادراتی را تحت الشعاع قرار دهد، اتفاقی که شاید جبران آن سخت تر از واردات گاز باشد. برخی واحدهای فولادی در تلاش هستند تا با واردات گاز از این بحران عبور کنند.

اما موضوع دیگر سرمایه‌گذاری در حوزه گاز است. امروز ۴۰ میلیارد دلار برای سرمایه‌گذاری در حوزه گاز نیاز است و در این رابطه حداقل ۲۰میلیارد دلار سرمایه‌گذاری برای پایداری وضع موجود لازم است که دولت می‌تواند در این زمینه، بخش خصوصی را با خود همراه کند. البته این موضوع در بازه ۳- ۴ سال آینده می‌تواند گره گشای مشکل شود اما اجرایی شدن آن الزامی است.

همانطور که اشاره شد در شرایط اضطراری امروز صنعت فولاد نیازمند حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت و تعامل هرچه بیشتر این وزارتخانه با وزارت نفت است در غیر این صورت با توجه به کمبود برق در تابستان، کمبود گاز نیز میتواند تحقق برنامه‌های تولیدی سال را با مشکل همراه کند. این موضوع در نهایت به ضرر اقتصاد و واحدهای فولادی فعال است. درواقع تامین گاز یکی از شریان‌های اصلی حیات در واحدهای فولادی است، اگر وزارت صمت امروز گره از این مشکل باز نکند، صنعت فولاد قربانی کمبود گاز می‌شود.

سخنگوی وزارت صمت:

امضاهای طلایی در بخش معدن از بین می‌رود

سخنگوی وزارت صمت با بیان اینکه ۱۵ هزار ماشین‌آلات معدنی فرسوده با عمر ۲۰ سال به بالا در کشور وجود دارد، گفت: وزارت صمت برای جبران و نوسازی ماشین‌آلات معدنی واردات در این بخش را تسهیل کرده است.

به گزارش فارس، امید قالیباف در رابطه با اقداماتی که در حوزه معدن در یکسال گذشته در وزارت صمت انجام شده است، گفت: نخستین اقدام در این بخش، پروژه هوشمندسازی معدن در حوزه اکتشاف، استخراج، اخذ پروانه بهره‌برداری و پرداخت حقوق دولتی است که از مهم‌ترین و بزرگترین اقدامات وزارت صمت در این حوزه است به طوری که عملا دست اشخاص، امضاهای طلایی و رانت در این حوزه قطع می‌شود.

سخنگوی وزارت صمت اظهار کرد: اقدام دومی که در بخش معدن در یکسال گذشته توسط وزارت صمت انجام شده است این است که معادن و پهنه‌های اکتشافی راکد را

تجمیع و کل کشور در حوزه معادن را به ۴ بخش تقسیم کردیم که هر بخش شامل ۸ استان شده است. بنابراین ۵ هزار و ۳۴۹ پهنه معدنی راکد و اکتشافی را در قالب مزایده در زمان بندی مشخص برای فعال‌سازی و احیا واگذار می‌کنیم.

وی افزود: در اقدام سوم در حوزه معدن که یکی از اقدامات بسیار مهم وزارت صمت در این حوزه به شمار می‌رود وزارت صمت اقدام به تسهیل گری فرآیندها کرده است. قالیباف اظهار کرد: یکی از گلوگاه‌های ما در حوزه معدن، واردات ماشین‌آلات بود بطوری که اگرچه در سال ۹۹ نیازمند واردات بیش از ۱۰ هزار ماشین‌آلات معدنی بودیم اما فقط ۱۲۵ دستگاه ماشین‌آلات معدنی وارد کشور شد.

وی با بیان اینکه نیاز کشور به ماشین‌آلات معدنی ۱۵ هزار دستگاه است، گفت: وزارت صمت برای رفع مشکل واردات ماشین‌آلات معدنی اقداماتی را آغاز کرده است و بر این اساس درحال‌حاضر مجوز واردات ۱۵۰۰ دستگاه ماشین‌آلات معدنی صادر شده است.

وی افزود: یکی از موانع واردات ماشین‌آلات معدنی تکیه بر ساخت داخل بود و این در حالی است که فعلا توان تولید بخشی از ماشین‌آلات معدنی در کشور وجود دارد؛ به عنوان مثال اگرچه درحال‌حاضر می‌توانیم دامپ تراک ۳۰ تنی را تولید کنیم اما توان تولید دامپ تراک ۱۰۰ تنی یا بیشتر وجود ندارد بنابراین برای اینکه به علت نبود این قبیل ماشین‌آلات، لطمه‌ای به استخراج در بخش معدن وارد نشود مجوز واردات این‌گونه ماشین‌آلات صادر شده است تا از طریق داخلی نیاز داخلی رفع شود.

قالیباف اظهار کرد: سیاست وزارت صمت این است که علاوه‌بر اینکه تمام ظرفیت داخلی را فعال کند و حداکثر استفاده را از ظرفیت تولید داخلی ببرد اما کار استخراج معدن را معطل ماشین‌آلات مورد نیاز نکند و لذا براساس این منطق فرآیند واردات ماشین‌آلات موردنیاز بخش معدن تسهیل شد.

وی با بیان اینکه ماشین‌آلات معدنی معمولا با کارکرد ۱۸سال به بالا فرسوده به شمار می‌روند، گفت: درحال‌حاضر حدود ۱۵ هزار دستگاه ماشین‌آلات معدنی ۲۰ سال به بالا در کشور وجود دارد که باید این فرسودگی جبران شود.

جزئیات ذخایر طلای معدن تفتان سیستان و بلوچستان

معاون وزیر صمت در پاسخ به ادعای مطرح شده درباره بهره‌برداری از معدن طلای تفتان سیستان و بلوچستان و رقم ذخایر طلای این معدن، گفت: معدن طلای تفتان هنوز به بهره‌برداری نرسیده است ضمن آنکه از ذخایر اثبات شده طلای آن کمتر از ۲۰ تن قابل استخراج است. به گزارش فارس، رضا محتشمی‌پور درباره مسائل مطرح شده در رابطه با معدن انجیرک تفتان‌ضمن رد محتوای گزارش‌های منتشر شده در رابطه با میزان ذخایر این معدن، اظهارکرد: معدن طلای انجیرک تفتان در مرحله اکتشاف بوده و به مرحله بهره‌برداری نرسیده است و برخلاف آنچه در رسانه‌های بیگانه مطرح می‌شود در این معدن بهره‌برداری انجام نمی‌شود. وی ضمن رد ادعای ممانعت از خروج ماده معدنی از معدن تفتان در حالی که این معدن بهره‌برداری نشده است، گفت: برخی رسانه‌های خارجی مدعی شده‌اند ذخیره این معدن ۴۹ میلیون تن طلا است که از کل ذخایر اثبات شده جهانی بیشتر است؛ این عدد مقدار ذخیره احتمالی کانسنگ طلا است که در هر یک میلیون واحد آن یک واحد طلا وجود دارد، بنابراین تا امروز این معدن ذخیره احتمالی ۴۹ و ذخیره اثبات شده ۲۴ تن طلا دارد که کمتر از ۲۰ تن آن قابل استحصال خواهد بود و این مقدار از کوچکترین معادن طلای فعلی هم کوچکتر است. معاون وزارت صمت بیان کرد: رسانه‌های معاند و غیرمطلع خارجی با اعلام اعداد غیرواقعی و پوشاندن جنبه‌های فنی موضوع سعی در دامن زدن به وضعیت بحرانی کشور را دارند که در نهایت موجب زیان مردم

و ادامه فقر در منطقه خواهد بود زیرا با تحریک مردم به توقف فعالیت‌های آماده‌سازی معادن، پیام ناامنی سرمایه‌گذاری را به شرکت‌های متخصصی که تمایل به سرمایه‌گذاری در منطقه سیستان و بلوچستان دارند رسانده و به این ترتیب ادامه فقر را دراین استان شاهد خواهند بود که البته فقر برای آنها مطلوب است. معدن طلای انجیرک تفتان یکی از معادن طلای ایران است که در شهرستان تفتان استان سیستان و بلوچستان واقع شده است، در روزهای گذشته مسائلی در رابطه با بهره‌برداری و حجم ذخایر طلای این معدن مطرح شده است. براساس ادعای برخی از رسانه‌های معاند خارجی معدن طلای شهرستان تفتان در حال بهره‌برداری است و دارای زنجیره احتمالی حدود ۵۰ میلیون تن طلا است در حالی که به گفته معاون وزیر صمت این معدن در مرحله اخذ گواهی بهره‌برداری است و درحال‌حاضر هیچگونه بهره‌برداری از این معدن انجام نمی‌شود.

درگاه قدیمی مجوزهای اصناف غیرفعال می‌شود

معاون وزیر اقتصاد در نامه‌ای به معاون وزیر صمت خواستار تسریع در تعیین تکلیف پروانه‌های صنفی شد و تأکید کرد: آخرین مهلت اتصال سامانه ایرانیان اصناف به درگاه ملی مجوزها تاریخ ۱۵ آذر ۱۴۰۱ تعیین شده و بعد از این تاریخ درگاه قدیم مجوزها(asnaf.g4b.ir) غیرفعال خواهد شد.

به گزارش فولادبان، هادی سبحانیان در نامه‌ای به «سید مهدی نیازی»، معاون هماهنگی محیط کسب و کار وزارت صنعت، معدن و تجارت با موضوع آخرین مهلت بروز ز رسانی و غیر فعال شدن درگاه قدیمی مجوزهای اصناف از آخرین مهلت این دستگاه برای اتصال به درگاه جدید خبر داد.

در این نامه تأکید شده است: پس از ابلاغ قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) مصوب اسفند ۱۳۹۹، رویکرد درگاه ملی مجوزها (asnaf.g4b.ir قدیم) براساس این قانون، تغییر و فرآیند ثبت و درخواست مجوز برای متقاضیان با ملاحظات جدید در نسخه جدید درگاه ملی مجوزها(mojavez.ir) طراحی و پیاده‌سازی و از اسفند۱۴۰۰، ۵۲ مجوز وزارت صمت به این درگاه متصل شده است.

وی همچنین در ادامه این نامه خطاب به معاون هماهنگی محیط کسب و کار وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: پس از تغییر زیرساخت درگاه ملی مجوزها به نسخه جدید (mojavez.ir)، نسخه قدیم آن تنها به دلیل ارائه خدمات به مجوزهای صنفی کشور (احراز هویت و دسترسی به سرویس گواهی ۱۸۶مالیاتی) فعال ماند.

لذا، ضرورت اتصال مجوزهای صنفی به درگاه جدید مجوزها و مهلت تعیین شده برای تحقق این موضوع طی مکاتبات در تاریخ ۱۴۰۰.۱۱.۱۶ و ۱۴۰۱.۲.۵ به مراجع مربوطه در وزارت صمت و اتاق اصناف ایران اعلام شده، اما به دلیل تاخیر و عدم پاسخ به درخواست‌ها و مکاتبات اشاره شده، به نظر می‌رسد، برنامه‌ریزی مناسبی برای این منظور انجام نشده است.

سبحانیان در این نامه همچنین تأکید کرد: با توجه به تعدد شکایات و اعتراضات متقاضیان مجوزهای صنفی که از بزرگترین فعالان اقتصادی کشور محسوب می‌شوند؛ آخرین مهلت اتصال سامانه ایرانیان اصناف به درگاه ملی مجوزها از تاریخ ۱۴۰۱.۹.۱۵ تعیین و بعد از این تاریخ درگاه قدیم مجوزها (asnaf.g4b.ir) غیرفعال خواهد شد.

بسته سیاستی ایمیدرو برای هوشمندسازی معدن و صنایع‌معدنی

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: برای ورود به نسل چهارم صنعتی و هوشمندسازی بخش معدن و صنایع معدنی ایمیدرو بسته سیاستی ارائه می‌کند. به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری در نشست هم‌اندیشی تهیه بسته سیاستی انقلاب صنعتی چهارم معدن و صنایع معدنی گفت: لازم است سند سیاستی مناسب جهت ورود به نسل چهارم انقلاب صنعتی و هوشمندسازی بخش معدن و صنایع معدنی در کوتاه‌ترین زمان نهایی شود. وی گفت: شرکت‌های این حوزه در هر سطحی که قرار دارند را باید به طور کارشناسانه راهبری کرد تا از مزیت‌ها و فرصت‌های انقلاب صنعتی چهارم بهره ببرند. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: نقش ایمیدرو از اجرا به سمت تسهیل‌گری، بسترسازی و هدایت رفته است و در حوزه انقلاب صنعتی نسل چهارم به دنبال جبران عقب ماندگی‌ها در بخش فناوری هستیم. وی با بیان اینکه هوشمندسازی معادن یکی از راهبردهای کلیدی بخش معدن و صنایع معدنی است، گفت: استفاده و بهره‌مندی از فناوری‌های تحول آفرین و سرمایه‌گذاری و توسعه باید از اولویت‌های راهبردی در اسناد تحول گرایانه این حوزه باشد. رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد: مدیران ایمیدرو، پیشنهادات خود را راجع به پیش نویس این سند راهبردی اعلام کنند تا با تعیین یک برنامه زمان‌بندی، وارد فاز اجرا شویم. وی ضمن اشاره به اقدامات توسعه‌ای ایمیدرو در تهیه طرح‌های جامع محصولات معدن و صنایع معدنی گفت: ایمیدرو به منظور پیاده‌سازی اسناد توسعه‌ای این بخش همچون طرح‌های جامع فلزات اساسی (فولاد، مس و سرب و روی)، توسعه حوزه‌های آموزش، تجهیز نیروی انسانی و تامین ماشین‌آلات را برنامه‌ریزی کرده است.

بازار فولاد همچنان در رکود

گروه معدن

بازار فولاد دنیا که به خاطر شرایط اقتصادی و سیاسی دچار نوسانات زیاد و رکود شده به اقدام چین چشم دوخته است.

به گزارش ایراسین، بازار جهانی فولاد از سال ۹۸ با حکم‌فرما شدن شرایط کرونا بر بخش تولید دچار چالش‌های زیادی شد. به خاطر اینکه در ابتدا چین درگیر این بیماری شد بسیاری از خطوط تولید فولاد این کشور که به عنوان نخستین تولیدکننده این محصول مهم در دنیا به شمار می‌رود دچار محدودیت‌هایی شدند.

به همین خاطر بسیاری از کشورهای دنیا که فولاد مورد نیاز خود از چین تامین می‌کردند دچار مشکل شدند. به مرور تقاضا برای خرید فولاد افزایش یافته ولی به خاطر شرایط بیماری، عرضه در بازار با محدودیت همراه بود و به همین خاطر بازار فولاد و به طور کلی زنجیره فولاد دچار مشکلات متعددی شد.

البته هم‌اکنون نیز به دلیل وجود برخی از محدودیت‌های کرونایی در چین، رکود ادامه دارد و به همین خاطر، چشم دنیا به اقدام چین است. البته شرایط سیاسی و نزاع بین اوکراین و روسیه نیز در مشکلات بازار بی‌تاثیر نبوده و بر رکود بازار فولاد در دنیا دامن‌زده است.

گفته می‌شود با فروکش‌کردن نزاع میان اوکراین و روسیه و از سوی دیگر اتخاذ تصمیمات جدید در چین برای از سر گرفتن تولید به روال قبل با بازگرداندن محدودیت‌ها به شرایط عادی، رشد تولید فولاد در دنیا را شاهد باشیم.

البته همانطور که گفته شد علاوه بر محصولات فولادی، بسیاری از قسمت‌های دیگر زنجیره نیز دچار مشکل شده و به طور مثال در ابتدای زنجیره، سنگ‌آهن نیز دچار افت نرخ شده است. البته با اعلام خبر تصمیمات جدید چین برای رفع محدودیت‌های ناشی از بیماری کووید-۱۹ نرخ سنگ‌آهن ژانویه در بورس کالای دالیان چین در معاملات روزانه با ۴.۹ درصد افزایش به نرخ ۹۱.۳۵ دلار معامله شد.

این در حالی است که این کالا در ماه اکتبر شدیدترین کاهش ماهانه خود را در ۲۲ ماه اخیر تجربه کرد که عمدتا به دلیل چشم‌انداز تیره تقاضای چین برای ساخت فولاد خام بود.

در بورس سنگاپور نیز، سنگ‌آهن دسامبر با ۵.۵درصد افزایش به نرخ ۸۶.۲۰ دلار در هر تن رسید. همچنین قراردادهای آتی فولاد و سایر ورودی‌های فولادسازی دالیان نیز رشد خود را افزایش دادند و زغال‌سنگ کک DJMcv و کک DCJcv به ترتیب ۵.۳ و ۳.۸ درصد افزایش یافتند.

در بورس آتی شانگهای هم میلگرد SRBcv و کویل نورد گرم SHHCcv۱ هر ۲درصد، مفتول SWRcv ۱.۹ درصد و فولاد ضدزنگ SHSScv، ۰.۸ درصد افزایش یافتند.

ظرفیت تولید فولاد در کل دنیا چیزی حدود یک میلیارد و ۹۰۰ هزار تن است که چین تقریبا نیمی از آن را تولید کرده و به بسیاری از کشورهای دنیا صادر می‌کند.

تغییرات صادرات و واردات فولاد چین

صادرات محصولات فولادی چین در ماه گذشته میلادی پس از ۴ ماه روند نزولی بهبود داشت ولی ظاهرا این بهبود موقتی است چرا که تقاضای فولاد در بازارهای جهانی نزولی است.

در اکتبر چین ۵.۱۸۴ میلیون تن محصولات فولادی صادر کرد که ۱۵.۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشت. البته این رشد بیشتر به دلیل کاهش صادرات سال قبل بوده است. صادرات اکتبر نسبت به سپتامبر تنها ۰.۷ درصد بالا رفت.

به گزارش فولاد ایران، از طرفی در ۱۰ ماه گذشته چین ۵۶.۳۵۸ میلیون تن فولاد صادر کرده که ۱.۸ درصد افت سالانه داشت. مجموع صادرات سال ۲۰۲۲ فولاد چین نیز حدود ۵۷.۲۴ میلیون تن برآورد شده که رشد ۹ درصدی نسبت به سال قبل خواهد داشت.

برخی معتقدند اگر چین بتواند محدودیت‌های کرونایی را کنترل کند و بحران بدهی در بازار املاک را در سال ۲۰۲۳ کاهش دهد، تقاضای فولاد داخلی چین حتی ممکن است بهتر از تقاضای خارج از کشور باشد و تا حدودی واردات فولاد به این کشور را تقویت کند.

با توجه به رکود فعلی تقاضای فولاد در چین، واردات فولاد به این کشور در اکتبر ۱۶.۲ درصد افت ماهانه و ۳۱.۵ درصد کاهش نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته به ۷۷۲ هزار تن رسید که از سال ۲۰۰۲ تاکنون پایین‌ترین رقم ورادات ماهانه بوده است. بین ژانویه تا اکتبر هم چین ۹.۱۱۵ میلیون تن فولاد وارد کرد که ۲۳ درصد افت داشت.

خبر

چشم‌انداز تاریک مقاطع

انجمن بین‌المللی تولیدکنندگان و صادرکنندگان میلگرد بر این باور است که تقاضای مقاطع در بازارهای جهانی پایین است و بعید است در ماه‌های آتی بهبودی داشته باشد از این‌رو شرایط بازارها بی‌ثبات است و ممکن است تعطیلی‌های بیشتر خطوط تولید در راه باشد.

به گزارش فولاد ایران، ابهامات هزینه‌های تامین انرژی و افت تقاضا سفارش‌های زیادی را کنسل کرده و چشم‌انداز منفی صنایع، تقاضای مقاطع را پایین آورده است. خریداران مقاطع تصمیم‌گیری‌های خرید خود را به تعویق می‌اندازند و تجار چینی هم با مشکل مواجه‌اند. در بازار آسیا حتی برخی کارخانه‌ها وارد ضرردهی شده‌اند و قیمت‌ها تحت‌فشار است. حتی عرضه‌کننده‌های عرب هم قیمت‌ها را پایین آورده‌اند و قدرت رقابت فولادسازان ترکیه را به شدت پایین آورده‌اند. بازار ترکیه میدان جنگ محصولات روسیه، هند و چین شده است.

تحلیلگران این انجمن بین‌المللی بر این باورند که شرایط فعلی بازار جهانی مقاطع بی‌ثبات است و خبرهای منفی بیشتر از سمت روسیه و اوکراین می‌تواند چشم‌انداز ۳ ماه نخست سال ۲۰۲۳ را نیز منفی‌تر کند.

روی خط خبر

احیای یک معدن پس از ۸ سال تعطیلی

مدیرکل سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری گفت: پس از گذشت ۸سال معدن سنگ مرمریت روستای سرچاه شهرستان اردل، به چرخه فعالیت بازگشت.

بر اساس گزارش پایگاه خبری سازمان صمت چهارمحال و بختیاری، سجاد رستمی اظهار کرد: از ابتدای سال ۹۹ برنامه احیای معادن مقیاس کوچک را آغاز کردیم و تاکنون ۱۴ معدن به چرخه تولید برگشته است.

وی با اشاره به اینکه عمده مشکلات تعطیلی این معادن فرسودگی ماشین آلات است، گفت: بیشتر تولید این معادن در حوزه سنگ‌های تزیینی و لاشه است.

رستمی خاطرنشان کرد: امسال در سراسر کشور ۵۰۰۰ محدوده معدنی به مزایده عموم گذاشته شده است که ۱۱۶ محدوده معدنی آن مربوط به چهارمحال و بختیاری و از این تعداد هشت محدوده معدنی مربوط به شهرستان اردل است.

واحدهای معدنی فعال با ۳۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند

استاندار لرستان گفت: ۱۹۰ واحد معدنی تعطیل در استان وجود دارد و یک سوم واحدهای معدنی فعال نیز بین ۲۰ تا ۳۰ درصد ظرفیت خود کار می‌کنند.

به گزارش ایرنا، فرهاد زیویار در نشست با فعالان اقتصادی لرستان با حضور وزیر صمت در سالن الغدیر فرمانداری سلسله با اشاره به مشکلات مالی و حقوقی برخی واحدهای صنعتی استان، اظهار داشت: برای پیگیری این مشکلات رایزنی‌های زیادی در سطح کلان صورت گرفته است اما چون طی سال های گذشته توجه اساسی به لرستان نشده نباید این انتظار را داشت که در یکسال همه این مشکلات حل شوند.

وی با اشاره به عزم دولت سیزدهم برای رفع مشکلات مناطق کمتر برخوردار، افزود: در سفر استانی رئیس‌جمهور ۹ مصوبه امضا شد که ۶ مورد از آنها در حال انجام است اما سه مورد گرفتار مباحث حقوقی و مالی است که انتظار می‌رود مشکلات این واحدها هم رفع و رجوع شود.

زیویار با اشاره به بازدید وزرا و معاونان و ده‌ها معاون وزیر از استان لرستان برای رفع این مشکلات، عنوان کرد: پیگیری‌هایی نیز از طریق مدیران استان با دستگاه‌های مرکز انجام شده که ماحصل این رفت و آمدها رفع بسیاری از این کاستی‌ها بوده است.

استاندار لرستان با اشاره به رفع مشکلات و فعالیت واحدهایی چون سیلیکون متال، نساجی بروجرد، کارخانه ساخت کاغذ از سنگ، لاستیک‌سازی، ماشین‌سازی و آهک هیدراته، تصریح کرد: وقتی از مشکلات صحبت می‌کنیم باید از امیدها و پیشرفت‌ها هم بگوییم.

وی عنوان کرد: بیش از ۵۰ سال است که به استان لرستان توجهی نشده و نباید انتظار داشته باشیم که همه مشکلات ظرف یکسال رفع و رجوع شوند.

زیویار با تاکید بر اینکه با تاکید بر اینکه وزیر صمت قطعا پیگیر مسائل و مشکلات صنعتی و اقتصادی لرستان هستند، افزود: قول مساعد از سوی وزیر صمت داده شده که طرحی که در شهرستان سلسله مورد بازدید قرار گرفت در دولت سیزدهم به بهره‌برداری برسد.

کوچ سرمایه‌ها از بخش معدن

سنگ‌های پیش‌پای سرمایه‌گذاران برداشته شود

گروه معدن

استان بوشهر با گنجینه‌های معدنی سرشار خفته در دامنه‌های جنوبی زاگرس، ظرفیتی بزرگ برای اشتغال‌زایی و رونق اقتصادی در این بخش دارد، اما برخی از مسائل و مشکلات انباشته از سالیان پیش، سرمایه‌ها را از عرصه کوچ داده است.

به گزارش ایرنا، معدن از بخش‌های اشتغال‌زایی است که می‌تواند با تامین مواد اولیه ارزشمند و قرار گرفتن در چرخه فرآوری، ارزش‌افزوده بالایی را به همراه آورد و علاوه‌بر تامین نیازهای کشور، ارزآوری گسترده‌ای هم به دنبال داشته باشد؛ توانمندی استان بوشهر هم با داشتن عرصه‌های گسترده معدنی از این قاعده جدا نیست.

در زمان حاضر استان بوشهر ۲۴۸ معدن فعال دارد که با سرمایه‌گذاری بیش از ۲ هزار میلیارد ریال توانسته برای حدود یکهزار و ۱۰۰نفر اشتغال‌زایی کند و سالانه ۲۶ میلیون و ۳۸هزار تن انواع مواد معدنی از آنها استخراج، عرضه و به بازارهای خارجی صادر می‌شود.

با توجه به موقعیت جغرافیایی استان بوشهر در دامنه جنوبی زاگرس، بیشتر معادن آن را سنگ لاشه، آهک، شن و ماسه تشکیل می‌دهند، طوری که اکنون ۵۵ واحد معدنی فعال و نیمه فعال معدنی در زمینه فرآوری شن و ماسه و ۲۳ واحد در زمینه سنگ گچ فعالیت می‌کنند و ۳ کارخانه سیمان نیز در این استان فعال است که ۸۰ درصد ظرفیت سیمان ساروج صادراتی است و ۷۰ درصد تولید واحدهای تولیدی مُندشتی و سیمان دشتستان در بازار داخلی عرضه می‌شود.

با این‌حال ظرفیت برای فعال کردن این بخش و به فعل رساندن ظرفیت‌های بالقوه خدادادی بوشهر بسیار بیش از اینها است؛ اگر با رفع موانع سدراه، امنیت به سرمایه‌گذاری در این بخش بازگردد و راه برای حضور پرشمارتر صاحبان سرمایه به این عرصه گشوده شود.

شناسایی معادن ارزشمند و دارای عیار بالا در استان بوشهر، ظرفیت معدنی آن را به طور چشمگیری ارتقا داده است، طوری که که به گفته احمد مرادی، رئیس خانه معدن استان بوشهر معادن تازه شناسایی شده بیتومین و بوکسیت که در سال‌های اخیر در شهرستان دشتی این استان شناسایی شده در انتظار جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی یا فعالیت ایمیدرو است تا برای حدود ۸ هزار نفر اشتغال بیافریند.

وی گفت: معادن بیتومین (ماده اولیه قیر) و بوکسیت (ماده اولیه آلومینیوم) شناسایی شده در بوشهر از معادن دارای عیار بالا و مورد نیاز کشور است اما با توجه به نیاز سرمایه‌گذاری هنگفت آن از عهده بخش خصوصی خارج است و نیاز به پیگیری دولتی برای جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی یا فعالیت ایمیدرو (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) دارد.

علاوه بر این در شرایط کنونی نیز تولیدات معادن پس از مواد پتروشیمی از بیشترین کالاهای صادرات غیر نفتی استان بوشهر بوده و در یکسال گذشته گچ، سیمان، مواد اولیه سیمان، آهک، شن و ماسه از گمرکات بوشهر روانه آن‌سوی آب‌ها شده است؛ بی‌شک در صورت بهره‌برداری بهینه و بیشتر از این ظرفیت استان، می‌تواند ارزآوری هنگفتی را نصیب کشور کند.

اما آنچه امروز وجود چالش‌هایی کهنه توسعه، رونق و پویایی معادن استان بوشهر را معطل گذاشته و به گفته رئیس خانه معدن استان بوشهر نرخ رشد سرمایه‌گذاری در حوزه معدن در این استان پایین‌تر از میانگین کشوری و کمتر از ۱۰ درصد و میزان کوچ سرمایه‌گذاران از بخش معدن به صنعت و کشاورزی بسیار بالا است.

▣ مرز نامعلوم معادن بوشهر، جریمه میلیاردی بهره‌برداران

مهمترین عامل این نقیصه را که از احمد مرادی جویا شدیم به ۲ مسئله ریشه‌دار اشاره کرد که سال‌هاست بهره‌برداران معادن را آزار می‌دهد و سرمایه‌گذاری در این بخش را برای دیگران غیرجذاب کرده است.

آنطور که وی گفت و البته مورد دستگاه‌های مرتبط نیز قرار دارد، یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که امنیت سرمایه‌گذاری را در این بخش تهدید می‌کند، تعارض و تداخل بین محدوده‌های معین معادن از سوی منابع طبیعی و اداره‌کل صنعت و معدن و تجارت است.

مرادی ادامه داد: این تفاوت در بسیاری از موارد چندان زیاد نیست اما بهره‌برداری خارج از این حریم، می‌تواند جرایم میلیاردی برای فعالان این معادن درپی داشته باشد و این برای فعالان معادن تهدیدکننده است.

وی اضافه کرد که بیش از ۹۰ درصد معادن استان گرفتار این مسئله هستند و باید این مشکل در شورای معادن با حضور دستگاه‌های متولی مورد بحث و تفاهم قرار گیرد و ممیزی این معادن مشخص شود.

این مسئله را از اداره‌کل‌های صنعت، معدن و تجارت و منابع طبیعی و آبخیزداری استان بوشهر پیگیری کردیم.

به بیان اعظم صالحی رئیس اداره حفاظت و حمایت منابع طبیعی استان بوشهر، محدوده‌های معدنی پیش از گرفتن مجوز بهره‌برداری از منابع طبیعی استعلام می‌شوند و این اداره کل ظرف مدت ۲ ماه نظر خود را همراه با ارائه نقشه، موقعیت محدوده مساحت و مختصات جغرافیایی آن ارائه می‌کند و اداره‌کل صمت نیز موظف است تا پروانه‌های بهره‌برداری را بر همین اساس صادر کند و در غیر این صورت وجاهت قانونی ندارد.

صالحی گفت: معادنی که از سال ۹۷ تا کنون پروانه دریافت کرده‌اند در زمینه انطباق محدوده مورد موافقت منابع طبیعی با آنچه در پروانه درج شده، با مشکلی روبه‌رو نیست اما این مسئله مربوط به آن معادنی قدیمی است که پیش‌تر صادر شده است.

به اذعان او با بررسی پروانه‌های معدنی سال‌های دور مشخص شد که محدوده تعیین شده بسیاری از آنها درست نیست و نیاز به اصلاح محدوده دارد، این مسئله سال‌ها است که به صمت اعلام شده و اصلاحات لازم با وجود وقت‌گیر بودن باید از جایی آغاز شود.

وی اظهار کرد: هنگامی که بهره‌برداران در خارج از محدوده‌های قانونی اقدام به برداشت کنند از سوی یگان حفاظت اداره‌کل منابع طبیعی استان بوشهر برای آنها پرونده تخلف تشکیل و به مراجع قانونی ارجاع می‌شوند.

صالحی با اذعان به اینکه نظارت بر فعالیت معادن در هر ۲ دستگاه منابع طبیعی و صمت باید ارتقا یابد، گفت: احیا و بازسازی عرصه‌های منابع طبیعی تخریب شده بسیار دشوار و زمانبر است و لازم است که طرح‌های معدنی در هنگام دریافت پروانه طرح احیای خود را نیز ارائه کند چراکه عملی شدن این امر کمک شایانی به احیای عرصه‌ها ملی می‌کند. اینکه پروانه‌هایی که با استفاده از تجهیزات گذشته صادر شده، در صورت دقیق نبودن و آسیب رساندن به عرصه‌های طبیعی باید اصلاح شوند از یک سو برای حفظ منابع طبیعی و پیشگیری از تبعاتی که می‌تواند به همراه داشته باشد، ضروری است و از سویی برای بازگرداندن آرامش به فعالیت و پویایی این بخش اقتصادی لازم است.

اما در این میان آنطور که رئیس اداره معادن اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر گفت، اکنون اداره‌کل منابع طبیعی این استان باید برای حل این مسئله اقدام کند.

به گفته عبدالنبی سهولی مسئله تعارض در محدوده پروانه‌های قدیمی بهره‌برداری معادن دارای سابقه است و سال ۹۶ وزات صنعت، معدن و تجارت و سازمان منابع طبیعی کشور به این نتیجه رسیدند که این مشکل برای بررسی بیشتر و اقدام برای آن به شورای‌عالی معادن کشور برود و اداره‌کل صمت استان‌ها نیز پیشنهادهای خود را برای تعیین‌تکلیف این مسئله ارائه کند.

وی گفت: بنا بود تصمیماتی که در شورا به منظور اصلاح محدوده‌ها گرفته می‌شود فصل الخطاب باشد؛ آن زمان وزارت صمت مشکلات و پیشنهادهای معادن استان بوشهر را دریافت و در شورا مذکور ارائه کرد، اما هنوز این مسئله پابرجاست چراکه سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور وقت‌نظرهای استان‌های خود را احصا نکرده‌بود.

بسیاری از پروانه‌های بهره‌برداری معادن که در گذشته صادر شده و دارای محدوده یا موقعیت نادرستی بودند، برای اصلاح و ارائه شد و مورد تایید رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور قرار گرفت اما مجموعه استانی این دستگاه آن را نپذیرفته و هنوز پروانه‌ها اصلاح نشده است.

سهولی معتقد است اکنون برای حل این مسئله، اداره‌کل منابع طبیعی استان بوشهر باید برای هر یک از محدوده‌ها اعلام کند که با اصلاحات و مختصات تازه موافق است یا خیر تا پروانه‌های جدید را صادر یا مختصات ارائه شده را اصلاح کند؛ اقدامی که تاکنون انجام نداده است.

در ارتباطی مجدد با رئیس اداره حفاظت و حمایت اداره کل منابع طبیعی استان بوشهر این گفته را با او در میان گذاشتیم.

اعظم صالحی در این ارتباط توضیح داد: این نشست برای طرح سامان‌دهی معادن برگزار شد و اصلاحاتی از سوی سازمان صمت صورت گرفت اما محدوده‌های مورد موافقت منابع طبیعی در آن اصلاحیه‌ها در نظر گرفته نشده است.

▣ سنگ‌اندازی معارضان محلی

به عقیده رئیس خانه صنعت و معدن استان بوشهر یکی دیگر از چالش‌هایی که صاحبان سرمایه را از بخش معدن استان بوشهز گریزان کرده یا آنها به صنعت و کشاورزی کوچ داده است، پدیده معارضان محلی معادن است که فعالیت بهره‌برداران را متوقف می‌کند.

مرادی در این باره گفت: مدعیان اراضی ملی یا دارای سند هستند و یا پروانه چرا به آنها اعطا شده است که وضعیت در این صورت مشخص است و اما گاهی افرادی بدون داشتن سندی مدعی مالکیت آبا و اجدادی بر این اراضی می‌شوند و تا هنگام صدور رای دادگاه، به عاملی برای توقف فعالیت معدن می‌شوند.

وی با بیان اینکه این اتفاق به معنای متضرر شدن سرمایه‌گذار است، اذعان می‌کند: تنها در ۳ماهه دوم امسال، فعالیت ۴ معدن در استان بوشهر به این دلیل متوقف شده است که بیش از ۱۰۰ نفر در این معادن اشتغال داشتند.

رئیس خانه معدن استان بوشهر معتقد است که با همکاری بیشتر دستگاه قضایی در استان بوشهر و پیگیری استاندار این مسئله حل شدنی است چرا که بر اساس ماده ۶۹۰ قانون مجازات اسلامی، باید از هرگونه ایجاد مزاحمت مدعیان پیش از صدور رای جلوگیری شود.

▣ معادن کوچک نیازمند سیاست‌های حمایتی

در گام بعد، وجود برخی از مشکلات، به چوب لای چرخی برای بهره‌برداران تبدیل شده که از جنبه‌هایی نیازمند حمایت‌های استانی و در ابعادی کلان نیازمند تصمیماتی ساختاری است.

تامین تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز معادن کوچک مقیاس که بیشتر معادن کشور را تشکیل می‌دهد یکی از مواردی است که به اعتقاد رئیس خانه معدن استان بوشهر نیازمند چاره‌اندیشی ساختاری است چرا که حجم اشتغال و ثروت‌آفرینی بالای را برای کشور و استان به همراه خواهد آورد.

وی با بیان گلایه‌های خود به عنوان نماینده بخش خصوصی اذعان کرد در سطحی کلان، بیشترین حمایت از معادن بزرگ مقیاس صورت می‌گیرد درحالی که ۷۰ درصد از معادن کشور مانند معادن استان بوشهر (شن و ماسه، سنگ، گچ و دیگر معادن از این دست) کوچک مقیاس که بسیار هم آسیب‌پذیر هستند اما بیشترین حمایت‌ها و سیاست‌ها به نفع معادن بزرگ مقیاس کشور صورت می‌گیرد.

مرادی افزود که حدود ۸۰ درصد از اشتغال معادن کشور در معادن کوچک و متوسط مقیاس است که با وجود اینکه حجم بالایی از اشتغال این بخش را در خود جای داده است، آسیب پذیر هستند.

وی عنوان کرد: این عدم حمایت خود را در بسیاری از صدور مجوزها نشان داده و به عنوان نمونه برای ماشین‌آلات نیاز معادن کوچک و متوسط مقیاس (مانند بیل‌های میکانیکی با قدرت کمتر) مجوز داده نشده است حال آنکه این ماشین‌آلات مستعمل و فرسوده هستند.

به اعتقاد مرادی لازم است در سطحی کلان، برای صدور این مجوز، کاهش عوارض گمرکی ماشین‌آلات معادن و دیگر نیازهای این بخش چاره‌اندیشی شود چرا که حجم بالایی از اشتغال را به همراه دارد.

این مشکلات نیز بهره‌وری معادن استان بوشهر را کاهش می‌دهد و با جای گرفتن در معادلات و حساب و کتاب‌های بخش خصوصی، سرمایه‌ها را از این بخش به سمت صنعت و کشاورزی کوچ می‌دهد.

رئیس اداره معادن اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر در این‌باره گفت: بر اساس تصمیم گرفته شدن واردات ماشین‌آلاتی که توان تولید آن در داخل کشور وجود دارد، امکانپذیر نیست؛ در مورد معادن به عنوان نمونه بیل‌های میکانیکی با قدرت ۴۰۰ امکان واردات دارد اما بیل‌هایی با قدرت ۲۲۰ باید از داخل کشور تامین شود.

از سویی چنانکه سهولی می‌گوید هزینه این ماشین‌آلات در داخل کشور نسبت به خارج از کشور و واردات آن بیشتر است و بهره‌برداران تمایل دارند وارد کنند؛ در این صورت آنها می‌توانند بر اساس قانون از امکان واردات ماشین‌آلات مستعمل با ۵ تا ۱۰ سال کارمرد خارجی استفاده کنند با این شرط که پس از وارد شدن پنج سال در معدن آنها کار کند و در غیر این صورت جریمه می‌شوند.

با این حال او معتقد است که تولید ماشین‌آلات معدنی در کشور تابعی از عرضه و تقاضا است و در صورت برابری کردن این۲ و افزایش ولیدات، شرایط بهبود می‌یابد.

به نظر می‌رسد حمایت‌های قانونی از معادن کوچک مقیاس در این زمینه باید به گونه‌ای باشد که ضمن تقویت صنعت ماشین‌سازی کشور در این بخش، باری بر دوش معادن کوچک مقیاس و اشتغالزای کشور نیفتد.

▣ لزوم میان‌داری شورای استانی معادن برای تفاهم با دستگاه‌ها

امروز سرمایه‌گذاری در حوزه معدن شایسته میزان ظرفیت‌های بالقوه این استان نیست و در حالی که در بسیاری از استان‌های مشابه سالانه ده‌ها پروانه بهره‌برداری معادن صادر می‌شود، اما در استان بوشهر به شمار انگشتان دست نمی‌رسد؛ برخی از مشکلات حل نشده سال‌ها است که مانند سدی جلوی پویایی اقتصاد معادن را در این استان گرفته است.

آنطور که رئیس خانه معدن استان بوشهر گفت و با نگاهی به اهداف قانونی شورای معادن، درست نیز به نظر می‌رسد، لازم است این چالش‌ها در نشستی با حضور استاندار به عنوان رئیس این شورا، به طور جدی با تفاهم اداره‌کل صمت، منابع طبیعی و دستگاه قضایی بررسی و تفاهم شود و یک بار برای همیشه با مصوبه شورای معادن استان بوشهر رفع شود چرا که سرمایه‌گذار در جایی حضور پیدا می‌کند که برای فعالیت امنیت داشته باشد.

استاندار و رئیس شورای معادن استان بوشهر در آخرین نشست معادن که هشتم مهرماه گذشته برگزار شد، حمایت از معدن کاران و توسعه زیرساخت‌های حوزه معدن را از ضرورت‌ها و نیازهای استان بوشهر دانست و به برخی از مشکلاتی که در قالب این گزارش بیان شد نیز اشاره کرد گفت در نشست‌های اتی باید برای جلوگیری از درخواست تعطیلی موقت برخی معادن این استان، نشست کارشناسی برگزار شود و راهکار مناسب برای رونق فعالیت معادن ارائه و از رکود فعالیت آنها جلوگیری شود.

این گفته باید هر چه زودتر رنگ عمل و تحقق به خود گیرد تا گره‌های بسته از سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری بهینه از گنجینه‌های معدنی استان بوشهر گشوده شود؛ برگزاری پرشمارتر نشست‌های شورای معادن این استان بوشهر ضرورت دارد چرا که با یادآوری اینکه به گفته فعالان امر بیش از ۷۰درصد معادن با این مشکلات روبه‌رو هستند، تداوم این معضلات باعث هدر رفت روزانه حجم بالایی از ثروت و اشتغال می‌شود.

عکس: روزگار معدن

تامین نیروی کار از روستاییان مجاور معادن سمنان

استاندار سمنان از سمنان به عنوان استانی معدنی یاد کرد و از صاحبان معادن در استان و خصوصا میامی خواست که نیروی‌کار خود را از روستاییان مجاور معادن تامین کنند.

به گزارش ایسنا، سید محمدرضا هاشمی در سفر به شهرستان میامی با اشاره به بازدید از پروژه‌های این شهرستان اظهار کرد: بازدیدهایی که در سفر به شهرستان میامی انجام شد، بسیار امیدوارکننده و ارزشمند است.

وی به درخواست‌های معدنکاران شهرستان اشاره و تصریح کرد: مشکلات مطرح شده توسط معدن‌داران شهرستان میامی، بررسی و در حد امکان برطرف خواهد شد. استاندار سمنان بر لزوم بهره‌گیری از نیروی کار بومی تاکید و اضافه کرد: معادن مجاور روستاهای استان، اولویت تامین نیروی خود را به همان روستا اختصاص دهند.

هاشمی به تلاش حداکثری برای جذب اعتبارات بانکی پرداخت و افزود: بالغ بر ۸۰۲ میلیارد تومان از محل اعتبارات تبصره ماده ۱۸ جذب شده است که جای تقدیر و تشکر دارد.

وی با بیان اینکه شهرستان میامی یک شهرستان صنعتی و معدنی است به توانمندی شهرستان در حوزه کشاورزی اشاره کرد و ادامه داد: بالغ بر ۵۰ درصد از گندم تولیدی استان به شهرستان میامی اختصاص دارد.

استاندار سمنان به ظرفیت بالای گردشگری در استان اشاره و تاکید کرد: بانک‌های عامل استان در حد مقدور نسبت به تامین تسهیلات مورد نیاز در راستای گردشگری اقدام کنند.

هاشمی گفت: از ۳۳۵ میلیارد تومان تسهیلات دامدار کارت بالغ بر ۴۰ میلیارد تومان مربوط به شهرستان میامی است. وی خاطرنشان کرد: زمین مورد نیاز برای ۴۰۰ نفر از

پرسنل شرکت مس کاوان در کنار روستای عباس‌آباد از محل طرح نهضت ملی مسکن تامین خواهد شد.

نبود امنیت، چالش مهم صنعت روی

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

صنعت روی، یکی از صنایع مهم و ارزشمند کشور محسوب می‌شود که می‌تواند نقش بسزایی در اشتغال‌زایی و ارزآوری داشته باشد. با وجود اینکه تولیدکنندگان روی همواره با تکیه بر توان و دانش متخصصان داخلی، سعی در ادامه مسیر تولید خود داشته‌اند اما به نظر می‌رسد برخی از مشکلات موجود همچون عدم امنیت در تامین خوراک و همچنین مواد اولیه، ادامه این روند را برای آنها دشوار ساخته است. با توجه به ضرورت حمایت بیشتر از فعالان این صنعت و همچنین تسهیل شرایط صادرات شمش روی، فلزات آنلاین گفت‌وگویی را با عبدالله تیموری‌نیا، مدیرعامل شرکت ذوب روی اصفهان تدارک دیده است که متن کامل آن را در ادامه می‌خوانید:

● جایگاه صنعت روی در جهان را چگونه ارزیابی می‌کنید و تامین مواد اولیه مورد نیاز تولیدکنندگان روی با چه چالش‌هایی مواجه بوده است؟

روی به عنوان فلزی که پوشش یا آلیاژ را در کنار فلزات دیگر از جمله آهن و مس بر عهده دارد، یکی از فلزات رنگین اساسی است و قدمت استفاده از آن به هزاره‌های قبل بر می‌گردد. در بورس فلزات لندن نیز روی یکی از ۱۱ فلزی است که روزانه قیمت‌گذاری می‌شود و همواره با تولید و خرید و فروش همراه بوده است. از حدود سال ۱۳۸۰، عرضه خاک کنسانتره مناسب تولیدکنندگان با دشواری‌های فراوانی روبه‌رو شده است و این شرایط سال به سال نیز دشوارتر شد. آخرین امید تولیدکنندگان شمش روی به داشتن اندک سهمیه‌ای از معادن به ویژه معدن انگوران نیز از سال گذشته هم‌زمان با ورود خاک این معدن به بازار بورس، یک سره بر باد رفت و درحال‌حاضر برای تولیدکننده روی که خود دسترسی به معدن و خاک ندارد، در عمل راهی برای تهیه خوراک باقی نمانده است.

● چه پیشرفت‌هایی در زمینه دانش و تکنولوژی تولید شمش روی در سطح جهان طی سالیان اخیر حاصل شده است؟

این صنعت نیز مانند سایر عرصه‌ها، هر روز در جهان شاهد پیشرفت‌های کمی، کیفی و بهینه‌سازی است. طی سال‌های اخیر، مسائل و ملاحظات زیست‌محیطی به شدت افزایش یافته و جدی‌تر شده است و صنعتگران باید رعایت الزامات زیست‌محیطی را سرلوحه فعالیت خود قرار دهند. بدیهی است که تولیدکنندگان و صنعتگران داخل کشور نیز ناچار هستند تا حد امکان همگام با سایر کشورها حرکت کنند تا سهم خود را از بازار جهانی از دست ندهند اما در شرایط فعلی که موانع متعدد و روزافزون حتی اجازه گردش چرخ روزانه صنعت را نمی‌دهند، انتظار توسعه و پیشرفت و هزینه‌کرد برای آن چندان واقعی به نظر نمی‌رسد.

● وضعیت صنعت روی در داخل کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید و درحال‌حاضر تولیدکنندگان شمش روی با چه مشکلاتی مواجه هستند؟

مشکل اساسی این صنعت مانند بسیاری از حوزه‌ها، عدم امنیت است. عدم امنیت در تامین خوراک، تامین مواد اولیه به نرخ مناسب، تغییرات غیرکارشناسی قوانین در دستگاه‌های مختلف دولتی که شرکت‌ها با آنها سر و کار دارند، موانع تجاری (واردات و صادرات)، بی‌ارزش شدن زمان در ساختار دیوان‌سالاری کشور و اتلاف زمان‌های باور نکردنی، در مجموع انگیزه چندانی برای تولیدکنندگان و همچنین افرادی که می‌خواهند وارد این حرفه شوند و یک بنگاه تولیدی راه‌اندازی کنند، باقی نمی‌گذارد. در کنار تمام این موارد، عدم ثبات و شفافیت نرخ ارز، چالش بسیار قدیمی محسوب می‌شود که هیچ‌گاه رفع نشده است.

● ارزیابی شما از سرمایه‌گذاری در این صنعت طی سالیان اخیر چیست و آیا دولت از تولیدکنندگان شمش روی حمایت می‌کند؟

تا جایی که مشخص است، طی سالیان اخیر سرمایه‌گذاری جدیدی در این صنعت انجام نشده است. شاید همان واحدهای قدیمی خرید و فروش شده‌اند و صاحبان و سهامداران تغییر کرده باشند اما در لیست‌هایی که به فرض از طرف انجمن ارائه می‌شود، اسامی جدیدی طی سال‌های اخیر مشاهده نشده است. تولیدکنندگان مدت‌ها است که چشم امیدی به حمایت دولت ندارند و تنها درخواست آنها این است که ضمن ادامه فعالیت، سنگ‌اندازی‌ها نیز متوقف شود.

● با توجه به اهمیت صادرات، آیا همکاری‌های لازم با تولیدکنندگان روی در این زمینه صورت پذیرفته است؟

حمایت از صادرات و ارزآوری، همواره در حد یک شعار که در سال چند نوبت نیز مطرح می‌شود، باقی مانده است. در واقع طی سالیان اخیر، نه تنها مشکلی از تجارت (اعم از صادرات و واردات) کاسته نشده است بلکه همواره شاهد معضلات و هزینه‌های جدیدی در این فرآیند هستیم. در واقع به مرور زمان، کار تولیدکننده به جایی می‌رسد که عطای تنها مزیت صادرات یعنی معافیت مالیاتی را به لقای آن ببخشد و بازارهای جهانی را فراموش کند.

● نوسان نرخ روی در بازارهای جهانی، چه تاثیری بر نرخ این فلز در بازارهای داخلی داشته است؟

بدون شک تمام افرادی که با کامودیتی‌ها سروکار دارند، تابع قیمت‌های جهانی بوده و می‌دانند که این قیمت‌ها، تغییرات قابل ملاحظه‌ای دارند که قابل پیش‌بینی هم نیستند. از سوی دیگر، برای مثال تولیدکننده فلز روی می‌داند که با گران شدن مواد اولیه و هزینه‌های آن، قادر نیست نرخ فروش را بالا ببرد (عکس‌العملی که سایر تولیدکنندگان نشان می‌دهند). بنابراین تنها حیطه مانور تولیدکننده، نرخ تمام‌شده است اما در کشور این مشکل مضاعف بوده و دلیل آن هم عدم ثبات نرخ ارز است. یعنی تولیدکننده هم باید ریسک تغییرات بورس فلزات لندن را بپذیرد و هم تغییرات روزانه و حتی لحظه‌ای نرخ ارز را در نظر داشته باشد. ضمن اینکه افزایش مشکلات صادراتی، معمولا موجب انباشت محصول در داخل کشور می‌شود و نرخ فروش به مراتب از نرخ جهانی پایین‌تر می‌آید.

● چشم‌انداز داخلی و آینده صنعت روی در سطح جهان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

آینده همان چیزی است که امروز می‌سازیم. اگر کماکان به همین رویه ادامه دهیم و بدون برنامه حرکت کنیم، در عمل هیچ حرکتی نکرده و درجا زده‌ایم و بدیهی است روزبه‌روز از بازار جهانی که به صورت مداوم در تلاش و کوشش است، عقب‌تر خواهیم ماند و چندان دور نیست که از صادرکننده روی، تبدیل به واردکننده شویم اما اگر تغییرات اساسی بر پایه علم و نظرات کارشناسی در این عرصه ایجاد کنیم، امید به ارتقای جایگاه را هم خواهیم داشت.

کمبود نیروی متخصص یکی از معضلات سازمان زمین‌شناسی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت، یکی از بزرگ‌ترین معضلات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی را کمبود نیروی انسانی متخصص عنوان کرد.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، علیرضا شهیدی افزود: در گذشته این اظهارنظر وجود داشت که در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور نیروهای متخصص بی‌شماری حضور دارد، اما در برنامه پنج ساله ششم نزدیک به ۱۰۰ نفر از نیروهای متخصص از سازمان خارج یا بازنشسته شدند و هیچ جایگزینی هم انجام نشد.

وی با بیان اینکه براساس آمار موجود تا ۵ سال آینده حدود ۱۵۰ نفر کارشناس و متخصص دیگر از این سازمان بازنشسته خواهند شد، ادامه داد: این نیروها درحال‌حاضر در سازمان نقش مشاور، رئیس یا مسئول بخش‌های مختلف را به عهده دارند و وقتی از مجموعه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور خارج می‌شوند کار برای این مجموعه در بخش‌های تخصصی زمین‌شناسی و اکتشاف با مشکل مواجه می‌شود.

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی خاطرنشان کرد: برای جذب نیروی انسانی با سازمان‌هایی ازجمله سازمان استخدامی کشور به عنوان مرکز مرجع در این زمینه مکاتباتی انجام شده است تا بتوانیم دستکم در چند سال آینده به جای بخشی از نیروهایی که از سازمان خارج شده‌اند، جایگزین داشته باشیم. معاون وزیر صمت، از جذب نیروهای سرباز وظیفه با تخصص زمین‌شناسی و معدن به عنوان یکی از راهکارهای این برای رفع کمبود نیروی انسانی به طور کوتاه‌مدت یاد کرد و گفت: بسیاری از فعالیت‌های سازمان زمین‌شناسی نیز از طریق برون‌سپاری به بخش خصوصی در حال انجام است و سازمان نقش نظارت بر فرآیند را به عهده دارد و همواره سعی کردیم کمبود نیروی انسانی را به نحوی مدیریت کنیم، اما کمبود نیروی انسانی یکی از بزرگترین معضلات این سازمان است.

شهیدی تصریح کرد: تا سال ۱۳۲۰ هیچ سازمانی در کشور وجود نداشت که به طور تخصصی در بخش زمین‌شناسی و معدن فعالیت کند و تنها زمین‌شناسان فعال در زمینه اکتشاف نفت بخشی از فعالیت‌های معدنی کشور را انجام می‌دادند و از سال ۱۳۳۸ که سازمان زمین‌شناسی به‌طور رسمی افتتاح شد به عنوان مرجعی برای انجام فعالیت‌های زمین‌شناسی و معدنی به طور تخصصی آغاز به‌کار کرد، با این حال فرآیند جذب نیروی انسانی به طور منسجم در طول تاریخ سازمان انجام نشده و همواره فاصله‌های وجود داشته است.

وی ادامه‌داد: برای مثال در مدت ۱۰سال هیچ استخدامی در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور انجام نشد و پس از آن در طول یکسال مجموعه‌ای از نیروی انسانی وارد سازمان شدند و همین امر سبب شد که نیروها به طور متعادل وارد و خارج نشوند که این امر معضل بزرگی برای این سازمان است.

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور با بیان اینکه از سازمان استخدامی کشور دارای مجوز هستیم، گفت: اکنون ۴۰۰ نفر از چارت سازمانی ما خالی است که در صورت اخذ مجوزهای لازم و استخدام نیروی انسانی علاوه‌بر اینکه نیروهای جوان با ایده‌های نو وارد سازمان می‌شوند، مشکل کمبود نیروی نیروی انسانی نیز تا حدودی جبران خواهد شد.

شهیدی اظهارکرد: اگر به همین منوال پیش برویم پیش‌بینی می‌شود در چند سال آینده برای انجام فعالیت‌های زمین‌شناسی و اکتشافی مجبور به وارد کردن نیرو از کشورهای خارجی شویم.

وی در ادامه ضمن اشاره به اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر کوچک کردن بدنه دولت، گفت: نباید همه نهادها و سازمان‌های کشور را به یک شیوه نگاه کرد، زیرا برخی از مجموعه‌های دولتی فقط فعالیت اداری انجام می‌دهند که کوچک شدن آنها مشکلی برایشان ایجاد نمی‌کند اما کوچک کردن سازمان‌های حاکمیتی و تخصصی مثل سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور اشتباه است.

معاون وزیر صمت خاطرنشان‌کرد: کوچک کردن برخی ارگان‌ها به صلاح کشور نیست و چنانچه مجموعه‌ای مثل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور کوچک شود پس از آن ستادی را خواهیم داشت که فقط به عنوان سیاستگذار فعالیت می‌کند.

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور با بیان این‌که تاکنون درخواست‌های این سازمان برای جذب نیرو به نتیجه نرسیده، تصریح کرد: فقط از طریق وزارت صمت مجوزهای لازم برای جذب سرباز وظیفه به صورت امریه را اخذ کرده‌ایم تا مشکل کمبود نیروی انسانی برای مدت ۲ تا سه سال حل شود، اما مشکل به‌طور اساسی حل نخواهد شد.

شهیدی با تاکید بر این‌که یکی از بزرگترین چالش‌های پیش‌رو کاهش نیروی متخصص در بخش دولتی و خصوصی است، خاطرنشان کرد: با توجه به این‌که بازار کار مناسبی در اختیار نیروهای جوان قرار نگرفته، این مسئله موجب شده ورودی دانشگاه‌ها در رشته‌های زمین‌شناسی و معدن کاهش یابد و طبق آمار ورودی دانشجویان ۵۰ درصد و خروجی دانشگاه‌ها ۴۵ درصد کاهش پیدا کرده است.

وی افزود: این امر موجب می‌شود نیروی متخصصی در این زمینه تربیت نشود که وارد بازار کار بشود و از سویی نیروی متخصصی نیز که وارد بازار کار می‌شوند در بخش دولتی جذب نمی‌شوند.

معاون وزیر صمت تصریح کرد: در چند سال گذشته طرح‌های عمرانی راکد بوده و بودجه چندانی به آن تخصیص داده نشده و این امر موجب شده شرکت‌های مهندسین مشاور نیز نیروهای متخصص خود را از دست بدهند و بسیاری از شرکت‌ها به دلیل کمبود نیروی انسانی تعطیل شده‌اند.

شهیدی ادامه داد: این بدین معناست که به طور موازی هم بخش دولت در حال کوچک شدن است و هم بخش خصوصی از بین می‌رود و در حال از دست دادن نیروی انسانی است که این معضل موجب می‌شود بخش دولتی نتواند کمبودهای خود در بخش نیروی انسانی را حتی از طریق بخش خصوصی برطرف کند.

دستاورد کیش برای فولادی‌ها و سازمان‌ها چه بود؟

پرونده سمپوزیوم فولاد ۱۴۰۱ با تاکید بر تولید فولاد سبز، در کیش بسته شد. رویدادی که در ۳ روز فولادی‌ها را در این جزیره گرد هم آورد و حالا باید دید چه دستاوردی برای آنها به همراه داشته است.

به گزارش تیتر۲۰، بیست و چهارمین دوره سمپوزیوم سالانه فولاد همزمان با نمایشگاه بین‌المللی فولاد در جزیره کیش برگزار شد تا فولادی‌ها آخرین دستاوردهای خودشان را به اشتراک گذاشته و راهکاری برای خروج از بحران‌های پیش آمده بیابند و آن را به مرحله اجرا برسانند.

البته در کنار چالش‌های موجود، فولادسازان ضرورت حرکت به سمت فولاد سبز را هم درک کرده در این سمپوزیوم به بایدها و نبایدهای آن پرداختند. بدون شک حرکت به سمت تولید فولاد با کربن صفر با توجه به نگاه اروپا، یک ضرورت محسوب می‌شود، زیرا در ادامه اگر فولاد ایران به سمت کاهش کربن پیش نرود باید برای صادرات به اروپا مالیات کربن پرداخت کند و درنهایت از قدرت رقابتی خود کم کند.

درنتیجه شاید بخش علمی این گردهمایی بیشتر حول محور معدنکاری و فولادسازی سبز بود و با تکیه بر این موضوع به سراغ بررسی وضعیت صنعت فولاد رفته بود اما این در حالی است که بخش عمده‌ای از تولیدکنندگان فولاد در این رویداد نگران کمبود گاز و تاثیر آن بر میزان تولید است که می‌تواند بر صادرات این بخش هم اثرگذار شود.

از سویی دیگر در حالی این موضوع با درجه اهمیت بالا بررسی می‌شد که تنها مدیرعامل شرکت ملی فولاد از زیر مجموعه‌های ایمیدرو در این پنل حضور داشت درحالی که اهمیت این موضوع و تامین زیرساخت‌های لازم به اندازه‌ای بالا بود که باید از وزارت صمت و وزارتخانه‌های مرتبط نیز در این رویداد که جزو برنامه‌های مهم فولادی‌ها محسوب می‌شود حضور پیدا می‌کردند.

اما در بخش دیگر باید به برگزاری این رویداد در جزیره کیش پرداخت. پیش تر و در سال‌های گذشته هر شهر با در اختیار داشتن صنعت فولاد به عنوان میزبان سمپوزیوم انتخاب می‌شد، اما برگزاری این رویداد در جزیره کیش می‌تواند با توجه به شرایط این منطقه و تمرکز گردشگری آن از درجه اهمیت آن کم کند.

البته اگر در شرایط پساتحریمی شاهد برگزاری سمپوزیوم فولاد در کیش بودیم برای شرکت‌کنندگان خارجی بسیار شرایط خوبی فراهم شده بود اما وقتی این نمایشگاه تنها تعدادی اندک بازدیدکننده و شرکت‌کننده خارجی داشت ضرروتی در برگزاری آن در کیش احساس نمی‌شد.

در حالی که اگر این رویداد در تهران برگزار شده بود با توجه به اینکه دفاتر نمایندگی بیشتر شرکت‌های تولیدی در تهران برقرار است، می‌توانست دستاورد بهتری به همراه داشته باشد و دسترسی به این رویداد و رسیدگی به برخی موضوعات کاری را آسان تر کند.

از سویی دیگر برگزاری این رویداد می‌توانست بر تعداد بازدیدکنندگان بخش‌های مرتبط با صنعت فولاد اضافه کند و بر دستاوردهای آن بیفزاید، اما آن طور که پیداست آب و هوای کیش برای مدیران فولادی خوش آمده و ترجیح می‌دهند در این منطقه سمپوزیوم را برگزار کنند.

اما نکته دیگر آن است که حتی در این رویداد تخصصی که زمان آن تنها سه روز بود، برخی مدیران عامل تنها یک نصفه روز در نمایشگاه حضور داشتند و آن هم بیشتر به دید و بازدید با دیگر فعالان بخش پرداخته شد.

شاید در شرایط فعلی کشور و صنعت فولاد، بیش از برگزاری نمایشگاه‌ها که به نوعی، به رخ کشانی فولادی‌ها در متراژ و طراحی غرفه و هزینه‌های میلیاردی پرداخته شده بود، نیازمند شناسایی راهکارهایی برای برون رفت از شرایط موجود باشد نه غرفه برتر شدن.

تولید سیمان شبانه می‌شود؟

در حالی که تصاویر منتشرشده از کارخانه‌های سیمان از فعالیت پنهانی این کارخانه‌ها در تاریکی شب حکایت دارند، مدیران کارخانه‌های سیمانی تولید این دسته از کارخانه‌ها را وابسته به ساعاتی خاص نمی‌دانند و بر شبانه‌روزی بودن جریان تولید سیمان تاکید دارند.

به گزارش تجارت نیوز، در پی انتشار اخباری مبنی بر آلایندگی کارخانه‌های تولید سیمان در نقاط مختلف کشور اخبار و تصاویری از فعالیت شرکت‌های سیمانی در ساعات شب منتشر و اعلام شده که این کارخانه‌ها با هدف پنهان ماندن آلایندگی برآمده از فرآیند تولید فعالیت خود را در ساعات روشن روز متوقف می‌کنند و شب هنگام از سر می‌گیرند. حتی علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو، شب‌کاری کارخانه‌ها را راهکاری برای کمک به تولید سیمان دانست و سال گذشته از تخصیص برق شبانه برای حل مشکلات این صنعت گفته بود. این انتقادات و راهکارها در حالی مطرح می‌شود که ساعات شبانه‌روز هیچ تاثیری در جریان تولید سیمان ندارد و اصولاً توقف فعالیت کارخانه‌های سیمان در ساعاتی از شبانه‌روز امکان‌پذیر نیست. تولید سیمان شب و روز ندارد محمدرضا احسان‌فر، مدیرعامل شرکت صنایع سیمان زابل، تغییر ساعت کار کارخانه‌های سیمان به شب برای پنهان ماندن آلایندگی و یا هر دلیل دیگری را ادعایی برآمده از ناآگاهی خواند و در این باره گفت: کوره سیمان با حرارت ۱۴۵۰درجه سانتی‌گراد کار می‌کند و این حرارت پیوسته برقرار است. اگر کوره اندکی سرد شود و حرارت آن از ۱۴۰۰ درجه پایین‌تر بیاید، کارخانه دیگر توان تولید ندارد. به همین دلیل در صورت قطعی برق هم ژنراتورهای اضطراری دمای کوره را در درجه یادشده نگه می‌دارند. وی افزود: در صورتی که فرآیند حرارت‌گیری و چرخش کوره دچار اختلال شود، کوره فرم خود را از دست می‌دهد و جریان تولید متوقف می‌شود. بنابراین توقف کار کوره کارخانه سیمان در ساعاتی از شبانه‌روز و ازسرگیری آن در ساعاتی دیگر امری غیرممکن است و کسانی که ادعا می‌کنند کارخانه‌های سیمان می‌توانند شبانه یا روزانه کار کنند، هیچ درکی از فناوری تولید سیمان ندارند.

▣ فعالیت شبانه ادعایی بیهوده است

احسان‌فر با تأکید بر غیرممکن بودن خاموشی کوره تولید سیمان تشریح کرد: دمای کوره سیمان از آغاز راه‌اندازی در ۲۴ ساعت شبانه‌روز و هفت روز هفته حتی در روزهای تعطیلی رسمی باید ۱۴۰۰تا ۱۴۵۰ درجه سانتی‌گراد باشد و این شرایط از شش تا ۱۰ ماه بی‌وقفه برقرار است. بنابراین خاموشی کوره در شب و روشن کردن دوباره در روز و یا عکس این حالت واقعیت خارجی ندارد و ادعایی بیهوده بیش نیست. با این تفاسیر آلایندگی کارخانه‌های تولید سیمان به هر دلیل و به هر اندازه که باشد و خروج دود از دودکش‌های آن در ساعات نیمه‌شب نمی‌تواند دلیل بر فعالیت پنهانی باشد و اختصاص برق شبانه هم راهکار درستی برای کمک به حل مشکلات این صنعت نیست.

روزگار معدن

شنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۱ • ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۱۲ نوامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۵۷

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۲۲۷۴۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی ها: ads.smtnews@gmil.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

بورس با وجود مشوق انگیزه ندارد

سعید کرداری
کارشناس بازار سرمایه

سال گذشته و پس از ارائه لایحه بودجه از سوی دولت سیزدهم به مجلس شورای اسلامی، شاهد موجی از اعتراضات از سوی فعالان بورس تهران بودیم. نرخ گاز به‌عنوان خوراک پتروشیمی‌ها و انرژی مصرفی صنایع، حقوق دولتی معادن و وضع عوارض صادرات برای شرکت‌ها، مهم‌ترین مواردی بودند که زمینه اعتراض فعالان بازار سرمایه را فراهم کرد. به‌دنبال اعتراضات گسترده از سوی فعالان بورسی تهران و شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه، دولت رویکرد خود را درباره تدوین بودجه تغییر داد. این تغییر با تصویب لایحه ۱۰ بندی بودجه، اجرایی شد. حال امسال و در آستانه تدوین برنامه بودجه ۱۴۰۲، مجددا اثرگذاری این مصوبه بر عملکرد صنایع و شرکت‌های بورسی موردتوجه قرار گرفته است.

در همین حال باید خاطرنشان کرد که سیاست‌های پولی و مالی اتخاذشده از سوی بانک‌های مرکزی در کشورهای توسعه‌یافته بر عملکرد بازارهای سرمایه اثرگذار است. با این وجود، بانک مرکزی در ایران برخلاف شعارهایی که داده می‌شود، نهاد مستقلی نیست؛ درنتیجه بسیاری از سیاست‌های اتخاذشده از سوی این نهاد، تابع شرایط اقتصادی دولت است. بودجه نیز به سبب اثرگذاری بر اقتصاد کلان، سمت‌وسوی تصمیمات بانک مرکزی را مشخص می‌کند.

در ادامه اتخاذ سیاست‌های انقباضی یا انبساطی از سوی دولت بر عملکرد صنایع بورسی اثرگذار است. سیاست‌های یادشده که ازجمله مهم‌ترین آنها می‌توان به رشد پایه پولی یا سایر استراتژی‌های موثر بر کنترل نقدینگی نام برد، بر عملکرد بورس نیز اثرگذار خواهد بود. سیاست‌های مالی نیز بسته به انقباضی یا انبساطی بودن، بر عملکرد بورس تهران اثرگذار است. منظور از سیاست‌های مالی، تعیین میزان مالیات شرکت‌ها یا سایر سیاست‌های موثر بر عملکرد واحدهای تولیدی است.

این‌گونه سیاست‌های مالی در کشورهای گوناگون نیز از اثرگذاری بالایی بر اقتصاد برخوردار هستند و اهمیت ویژه‌ای دارند. به‌عنوان مثال، سیاست فدرال‌رزرو امریکا در مقابله با تورم و افزایش نرخ دلار، یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موثر بر عملکرد سایر حوزه‌های اقتصادی این کشور و حتی بازار سهام آن است.

سیاست‌های مالی موردبحث در ایران نیز از اثرگذاری بالایی بر عملکرد صنایع و به‌دنبال آن بورس برخوردار است. با این وجود، سیاست‌های حاکم بر این بخش، مشوقی برای بورس تهران نیستند؛ درنتیجه چنانچه بازگشت رونق به بازار سرمایه و عمل به وعده‌ها برای دولتمردان و سیاست‌گذاران از اهمیت برخوردار باشد، انتظار می‌رود در چنین سیاست‌هایی تجدیدنظر کنند.

قیمت خوراک پتروشیمی‌ها، نرخ گاز مصرفی صنایع، نرخ تسعیر ارز و... فاکتورهای دیگری هستند که در جریان تصویب لایحه بودجه موردتوجه قرار می‌گیرند. این فاکتورها از اثرگذاری بالایی بر عملکرد صنایع برخوردار است و درنتیجه سودآوری شرکت‌های بورسی را هم تعیین می‌کند.

با این وجود دخالت دولت در عملکرد صنایع و چنین موضوعاتی، اشتباه است. در همین حال، تغییرات مداوم نرخ انرژی مصرفی صنایع نیز اشتباه است و عملا امکان برنامه‌ریزی را از صنایع سلب می‌کند. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که تجدیدنظر دولت در تدوین استراتژی‌ها، ضروری به‌نظر می‌رسد.

درصد مهمی از صنایع بورسی ما وابسته به دولت هستند؛ بنابراین از این منظر هم، سیاست‌های دولت بر عملکرد این صنایع اثرگذار است؛ یعنی از آنجاکه صنایع خصولتی سهم قابل‌توجهی از بازار سرمایه ما را تشکیل می‌دهند، نمی‌توان منکر وابستگی این صنایع به دولت شد. درنتیجه این بنگاه‌ها خود مرجعی برای تامین کسری بودجه دولت هستند و تا زمانی که سیاست‌های ثابت و بادوامی بر عملکرد صنایع حاکم نشود، نباید و نمی‌توان به رشد عملکردی صنایع گوناگون و به‌دنبال آن بورس تهران امید داشت.

خبر

واریز سود سهام عدالت دو مرحله‌ای شد

مشاور رئیس سازمان بورس در امور سهام عدالت توضیحاتی را درمورد نحوه و زمان واریز سود سهام عدالت اعلام کرد.

پیمان حدادی در گفت‌وگو با ایسنا، درمورد سود سهام عدالت سال ۱۴۰۰ توضیح داد: میزان سود سهام عدالت سال ۱۴۰۰ حدود ۲ برابر سال گذشته (سود سال ۱۳۹۹) است. بر این اساس در مرحله اول حدود ۵۰۰ هزار تومان برای هر مشمول تا اواخر پاییز واریز می‌شود. وی درمورد زمان واریزی مابقی سود سهام عدالت هم گفت: مابقی سود در اواخر امسال یا اوایل سال بعد واریز می‌شود، زیرا سود شرکت‌هایی که به تازگی مجمع برگزار کرده‌اند باید بر اساس جدول زمان‌بندی وصول شود و پس از آن پرداخت سود به مشمولان سهام عدالت صورت خواهد گرفت. به همین دلیل واریز سود سهام عدالت امسال ۲مرحله‌ای شده است. بر اساس این گزارش، سود سهام عدالت سال ۱۳۹۹ برای ۴۹ میلیون و ۱۸۸ هزار مشمول سهام عدالت از ۲۱ اسفند ماه سال گذشته آغاز شد و طبق آن سهام عدالتی‌های ۴۵۲ هزار تومانی ۴۸۹ هزار تومان، سهام عدالتی‌های ۴۹۲ هزار تومانی ۵۳۲ هزار تومان، سهام عدالتی‌های ۵۳۲ هزار تومانی ۵۷۵ هزار تومان و سهام عدالتی‌های یک میلیون تومانی یک میلیون و ۸۱ هزار تومان سود دریافت کردند. بنابراین با توجه به اینکه اعلام شده است سود سال ۱۴۰۰ دو برابر سود سهام سال ۱۳۹۹ خواهد بود، احتمالا سهام عدالتی‌های ۴۵۲ هزار تومانی حدود ۹۷۸ تومان، سهام عدالتی‌های ۴۹۲هزار تومانی حدود یک میلیون و ۶۴ هزار تومان، سهام عدالتی‌های ۵۳۲هزار تومانی حدود یک میلیون و ۱۵۰ هزار تومان سهام عدالتی‌های یک میلیون تومانی حدود دو میلیون و ۱۶۲ هزار تومان سود دریافت خواهند کرد.

در بررسی وضعیت بازار سرمایه مطرح شد

رشد بورس در کوتاه‌مدت دور از انتظار نیست

مرضیه احقاقی

شاخص کل بورس تهران در ماه‌های گذشته روند نزولی داشته است. سیر سقوط شاخص کل در هفته‌های گذشته شدت گرفته تاجایی که در نخستین روز آبان، نماگر بورس به کانال یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحدی سقوط کرد. این روند نزولی، مجددا موجی از اعتراضات را میان سهامداران بورسی تقویت کرد؛ بنابراین سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام به تصویب محرک‌های گوناگونی در حمایت از بازار سرمایه کرد. این سیاست‌ها به بازگشت شاخص کل به روند صعودی منتهی شدند، هرچند این رشد آن‌قدرها هم قابل‌توجه نبود. با این‌وجود روز شنبه ۱۴ آبان، شاهد تقویت قابل‌توجه عملکرد بورس تهران بودیم. روند صعودی بازار سرمایه در روز یک‌شنبه نیز ادامه یافت و نماگر بازار در کانال یک میلیون و ۳۴۴ هزار و ۶۷۶ واحدی قرار گرفت. این نماگر در روز دوشنبه روی کانال یک میلیون و ۳۸۹ هزار واحدی ایستاد. البته روند صعودی بهای ارز، یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موثر بر عملکرد بورس تهران در طول روزهای گذشته بوده است. دلار در روزهای اخیر در کانال ۳۵ و ۳۶ هزار تومان نوسان داشته و رکوردهای جدید قیمتی را ثبت کرده و همین موضوع نیز انتظارات تورمی را میان فعالان بازار افزایش داده است. تاکید کارشناسان بازار بر ارزنده بودن بسیاری از سهم‌ها، از دیگر دلایل موثر بر بهبود عملکرد بورس تهران در هفته‌های اخیر است. با این‌وجود نباید از ذکر این نکته غافل بود که همچنان شاخص‌های موثر اقتصادی کشور منفی هستند و همین موضوع نیز تداوم روند صعودی شاخص بورس را با اماواگر روبه‌رو کرده است.

عکس: آیدا فریدی

> بسته جامع حمایتی سازمان بورس و اوراق بهادار از بازار سرمایه و همچنین روند رو به رشد بهای دلار در روزهای گذشته، از مهم‌ترین دلایل رشد بورس تهران بوده‌اند

راهکارهای سبزپوشی

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: بسته جامع حمایتی سازمان بورس و اوراق بهادار از بازار سرمایه و همچنین روند رو به رشد بهای دلار در روزهای گذشته، از مهم‌ترین دلایل رشد بورس تهران بوده‌اند. وی گفت: در هفته‌های اخیر شاهد شدت گرفتن موج اعتراضات و گلایه از سوی فعالان بازار سرمایه بودیم، چراکه با وجود گذشت بیش از ۷ ماه از ابتدای سال، بازدهی این بازار حدود منفی ۷ درصد برآورد شده است. روند نزولی مداوم شاخص بورس از سوی فعالان این بازار، موردقبول نبود؛ بنابراین راهکارهایی همچون تزریق وجه نقد به بورس تهران، محدود کردن فروش حقوقی‌ها و همچنین بازارگردان‌ها، زمینه‌ساز بازگشت بورس به روند رو به رشد بود.

آقابزرگی گفت: راهکارهای یادشده در بلندمدت نتیجه‌بخش نیستند و نمی‌توانند زمینه رشد ادامه‌دار شاخص بورس را فراهم کنند. در واقع بازار سرمایه ما حکم بیماری را دارد که با رسیدگی و تزریق انواع مسکن، برای مدتی، به شرایط رونق عملکردی بازمی‌گردد. کما اینکه تجربه چنین راهکارهایی در سال ۱۳۹۹ و در جریان ریزش شاخص بورس نیز وجود داشت. این کارشناس بورس تهران ادامه داد: در حال حاضر، متغیرهای اصلی اثرگذار بر عملکرد بورس تهران همچون سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری، نرخ واقعی موثر اوراق بدهی، نرخ بهره بین بانکی و سود سپرده یا حجم قابل‌توجه انتشار اوراق و عرضه‌های اولیه، همچنان ادامه دارند؛ بنابراین تا زمانی که سیاست‌های یادشده ادامه دارند نباید به تغییر عملکرد بازار سرمایه کشور و تغییر سمت‌وسوی بورس تهران امید داشت. وی افزود: بازدهی بازار سرمایه از ابتدای امسال تاکنون منفی بوده؛ بنابراین هنوز برای پیش‌بینی بازگشت شاخص به مدار صعود یا حتی تعادل، زود است. این قضاوت عجولانه ما را با خطا روبه‌رو می‌کند. آقابزرگی اظهار کرد: روند رو به رشد بهای دلار نیز از دیگر فاکتورهای موثر بر روند رو به رشد بازار سرمایه به‌شمار می‌رود، با این‌وجود سایر مولفه‌های اثرگذار بر بورس، تغییر مسیر شاخص کل از مسیر نزولی به صعود را تایید نمی‌کنند؛ یعنی همچنان حجم نقدینگی، میزان رشد اقتصادی و توانایی عرضه ارز از سوی دولت، برخلاف صعود بازار سرمایه است. آقابزرگی درباره انتشار اوراق سکه و تاثیر آن بر عملکرد بورس تهران گفت: رسالت بورس تامین مالی است، با این‌وجود رسالت این نهاد در کشور ما به تامین مالی با محوریت دولت بدل شده است. دولت در سال‌های اخیر به سبب چالش‌های اقتصادی، اقدام به انتشار گسترده اوراق کرده است. همین اوراق نیز به سبب سود قابل‌توجه و تضمین‌شده به رقیبی برای بورس تهران بدل شده‌اند، اما انتشار گسترده اوراق درنهایت دولت را موظف به بازپرداخت بدهی به میزان ۵۲۵ هزار میلیارد تومان تا سال ۱۴۰۵ کرده است. وی افزود: بانک مرکزی، وظیفه ساماندهی به سیاست‌های پولی با هدف حمایت از ارزش پول ملی را بر عهده دارد. درنتیجه سیاست انتشار اوراق گواهی سپرده، مجددا در دستور کار دولت قرار گرفته است. انتشار اوراق گواهی سکه سپرده که نمونه آن در بورس کالا رواج دارد، توانایی عرضه سکه را در بازار افزایش می‌دهد؛ درنتیجه کفه عرضه بر تقاضا فزونی می‌یابد و این سیاست به کنترل بازار سکه و طلا کمک می‌کند.

آقابزرگی گفت: با این‌وجود باید تاکید کرد که میزان عرضه، تنها یکی از فاکتورهای موثر بر قیمت سکه است. همزمان قیمت دلار و بهای آن در بازار جهانی نیز از دیگر فاکتورهای موثر بر بهای سکه به‌شمار می‌روند، اما در حال حاضر با توجه به انتظارات تورمی در بازار ارز، نباید به اثرگذاری سیاست انتشار اوراق گواهی سکه بر کنترل این بازار، امید چندانی داشت. به‌ویژه آنکه مشابه این سیاست در سال‌های گذشته اجرایی شده، اما در نهایت و برخلاف انتظارات، دولت اقدام به دریافت مالیات از خریداران کرد. همین خلف وعده از اعتبار اجرای چنین طرح‌هایی می‌کاهد. چنانچه سیاست‌گذاران به اثرگذاری طرح‌های خود مصر باشند، باید بدحسابی‌های خود را بررسی و برطرف کنند.

بازگشت امیدوار کننده از کف قیمتی

امید پورمحمود، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: بسته ۱۰بندی مطرح‌شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار، یکی از فاکتورهای موثر بر بازگشت شاخص بورس به روند صعودی است. البته مهم‌تر از موارد مطرح‌شده در این بسته جامع حمایتی، تاثیر روانی آن بر بورس تهران است، چراکه این نگاه به سهامداران القا می‌شود که تیم اقتصادی دولت و سازمان بورس، دغدغه این بازار را دارند. وی افزود: در روزهای گذشته شاهد صعود قابل‌توجه قیمت ارز در بازار بودیم، کما اینکه دلار برای ساعت‌های طولانی در کانال ۶۳ هزار تومانی معامله شد. همین روند رو به رشد قیمتی نیز یکی از محرک‌های اصلی صعود شاخص بورس در بازار سرمایه بود؛ بنابراین می‌توان گفت سهم قابل‌توجهی از صعود بورس تهران در روزهای گذشته تحت‌تاثیر روند رو به رشد بهای دلار در بازار آزاد رقم خورده است. در واقع رشد دلار، انتظارات تورمی را در جامعه افزایش می‌دهد و تاثیر آن به شکل رشد در بورس نمایان می‌شود. پورمحمود گفت: در همین حال، بسیاری از سهم‌های شاخص‌ساز نیز در ناحیه حمایتی قرار داشتند و مسیر رشد شاخص را تقویت کردند. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به افزایش حجم معاملات بورس در روزهای گذشته تاکید کرد: همین موضوع نوید ادامه‌دار شدن صعود بورس را برای مدت زمانی می‌دهد. درواقع سرمایه وارد بازار شده و روند رو به رشد بورس تهران در کوتاه‌مدت دور از انتظار نیست، هرچند تداوم رشد شاخص بورس در بلندمدت نیازمند بهبود شرایط اقتصادی کشور و بازگشت ثبات سیاسی و اقتصادی است. پورمحمود گفت: دولت در ۲ سال گذشته با هدف جبران بخشی از کسری بودجه خود، اقدام به فروش اوراق قرضه کرده است؛ سیاستی که جایگزین یا رقیب بورس تهران به‌شمار می‌رود. به‌ویژه آنکه بازدهی بورس تهران در ماه‌های گذشته منفی بوده است. در همین حال، شاهد انتشار اوراق گواهی سکه با هدف تنظیم بازار و کنترل نوسانات بهای سکه هستیم. این در حالی است که سکه نیز از ارز سیگنال رشد می‌گیرد؛ بنابراین با توجه به روند رو به رشد قیمت دلار، صعود بهای سکه طبیعی است. این کارشناس بورسی اظهار کرد: حال با انتقال بخشی از نقدینگی به سمت اوراق گواهی سپرده سکه، طرف تقاضا خلوت می‌شود. هرچند اثرگذاری اجرای این طرح در کنترل بهای سکه قابل‌توجه نخواهد بود. علاوه بر این، با توجه به سابقه دولت در انتشار اوراق سکه و دریافت مالیات از خریداران آن بدون اعلام قبلی، موجب شده اعتماد مردم به چنین سازکارهایی کاهش یابد. در چنین شرایطی نباید به استقبال گسترده از این گواهی امید داشت. وی گفت: در همین حال باید تاکید کرد که سیگنال‌های مثبت حاکم بر بازار سرمایه در حال حاضر قوی‌تر از اثرگذاری فروش اوراق گواهی سپرده هستند. پورمحمود در ارزیابی عملکرد بورس تهران در آینده افزود: بورس تهران در طول هفته‌های گذشته ریزش قابل‌توجهی داشته و از کف محکمی برخاسته است؛ درنتیجه اگر حمایت از بورس تهران ادامه داشته باشد، احتمال تداوم رشد و بهبود عملکردی در این بازار وجود دارد.

سخن پایانی

روند رو به رشد بازار سرمایه از دلایل متعددی نشأت می‌گیرد. اثرگذاری بسته جامع حمایتی سازمان بورس از عملکرد بازار سرمایه، وعده تزریق نقدینگی قابل‌توجه از صندوق توسعه ملی به بورس تهران و همچنین روند رو به رشد دلار از مهم‌ترین دلایل صعود بورس تهران هستند. در روزهای گذشته، نرخ دلار رکوردهای جدیدی را ثبت کرد و در کانال ۳۵ تا ۳۶ هزار تومانی معامله شد. همزمان نرخ دلار نیمایی نیز رو به رشد گذاشت و همین موضوع به‌عنوان شاخصه‌ای مثبت بر عملکرد بورس تهران عمل کرد. در چنین شرایطی، ارزندگی سهم‌های بورس تهران، خود محرک بورس تهران بودند. سهام بسیاری از شرکت‌ها به لحاظ بنیادی در وضعیت ارزنده‌ای قرار دارند و قیمت پایین سهم فرصت خوبی برای سرمایه‌گذاری است. با این‌وجود نباید به تداوم قابل‌توجه صعود در این بازار امید داشت. در واقع نبود دورنمای روشن از شرایط سیاسی و اقتصادی کشور، همچنان ریسکی برای بورس تهران است که نباید به‌سادگی از کنار آن عبور کرد.

حذف قیمت‌گذاری دستوری با بازگشت به قانون

یک عضو هیات‌مدیره کارگزاری اردیبهشت ایرانیان گفت: در مورد جلوگیری از قیمت‌گذاری دستوری در صنایع، به ضرورت رسیده‌ایم و اتفاقا معتقدم در این زمینه قوانین کافی نیز وجود دارد؛ ولی با ضعف و رفتار سلیقه‌ای در اجرای قوانین مواجه‌ایم. حتما که اجرای قوانین تصویب شده، اتفاق خوشایندی برای بازار سرمایه و صنایع تولیدی مشمول قیمت‌گذاری دستوری خواهد بود.

مهدی افنانی در گفت‌وگو با سنا در خصوص اصلاح سازوکار قیمت‌گذاری دستوری بیان کرد: قطعا تاثیر آزادسازی قیمت‌ها بر روی صنایع بزرگی که محصول خود را با نرخ دستوری عرضه می‌کنند، مثبت خواهد بود. اما شاید برخی صنایع پایین دستی زنجیره فولاد و... که به واسطه قیمت‌گذاری دستوری، مواد اولیه ارزان‌تری در اختیار دارند با آزادسازی قیمت‌ها دچار افت سودآوری شوند. آزادسازی قیمت‌ها به افزایش شفافیت در اقتصاد کشور، جلوگیری از رانت و فساد ناشی از قیمت‌گذاری دستوری و رونق تولید کمک خواهد کرد.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: نکته اینجاست که بحث آزادسازی قیمت‌ها در سنوات اخیر بارها تکرار شده و بیشتر تحلیلگران و سیاست‌گذاران اقتصادی به نادرست بودن سیاست قیمت‌گذاری دستوری اذعان دارند؛ ولی اراده‌ای جهت اصلاح این سیاست مشاهده نمی‌شود و به نظر می‌رسد مادامی که دولت در مدیریت شرکت‌های خصولتی مداخله داشته باشد، بهبودی حاصل نخواهد شد. در تمامی موارد، زمانی تغییری ایجاد می‌شود که ضرورتی احساس شود.

وی افزود: در مورد جلوگیری از قیمت‌گذاری دستوری در صنایع، به ضرورت رسیده‌ایم و اتفاقا معتقدم در این زمینه قوانین کافی نیز وجود دارد؛ ولی با ضعف و رفتار سلیقه‌ای در اجرای قوانین مواجه‌ایم. حتما که اجرای قوانین تصویب شده، اتفاق خوشایندی برای بازار سرمایه و صنایع تولیدی مشمول قیمت‌گذاری دستوری خواهد بود؛ اما امیدواریم این بار در اجرای قوانین، جدیت و دقت بیشتری صورت بگیرد و از سیاست‌گذاری‌های سلیقه‌ای در مورد صنایع تولیدی پرهیز شود.

بسته حمایتی دولت عامل اعتمادآفرین به بازار سهام است

استاد دانشگاه اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی گفت: مدیریت نرخ سود بانکی با همکاری مشترک بانک مرکزی و وزارت اقتصاد یکی از پیشنهادهای و پارامترهای مهم بسته حمایتی سازمان بورس است که نقش موثری در رشد بورس دارد و به کاهش هیجانات منفی در بازار سهام کمک کند.

محمدمهدی بحرالعلوم در گفت‌وگو با ایرنا در خصوص بسته حمایتی ۱۰ بندی از بازار سرمایه، اظهارکرد: مدیریت نرخ سود بانکی با همکاری مشترک بانک مرکزی و وزارت اقتصاد یکی از پیشنهادهای و پارامترهای مهم بسته حمایتی سازمان بورس است که می‌تواند به کاهش ادامه‌دار هیجانات منفی در بازار سهام کمک کند؛ در این میان مدیریت بازدهی صندوق‌های با درآمد ثابت باید مورد توجه باشد.

وی اظهارکرد: نرخ بهره بانکی به طور مستقیم به عنوان عامل تنزیل و اثرگذار (بر نرخ بازده انتظاری سرمایه‌گذاران) بر ارزش دارایی‌ها و نرخ سهام اثرگذار است و از طرف دیگر اثر مستقیم دیگر بر روی صورت مالی به عنوان هزینه مالی و کاهنده سود شرکت‌ها در صورت سود و زیان دارد.

بحرالعلوم بنیادی‌ترین و مهم‌ترین عامل موثر بر بازار سرمایه را در این بسته ۱۰ بندی، مدیریت نرخ سود بانکی عنوان کرد و اظهارکرد: مدیریت نرخ سود و در کنار آن انتشار اوراق اختیار فروش تبعی به عنوان بیمه سهام، روی سهام صندوق‌های با درآمد ثابت می‌تواند اثرگذار باشد و این صندوق‌ها را از ریسک مصون بدارد.

این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: در حقیقت کاهش ارزش سهام این صندوق‌ها منجر به عدم تحقق سود انتظاری طیفی از سرمایه‌گذاران می‌شود که دنبال نرخ سود بدون ریسک هستند.

وی بیان کرد: نوسان و کاهش بازدهی صندوق‌های با درآمد ثابت ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری و خروج پول از این صندوق‌ها و مجدد فشار بر بخش سهام این صندوق‌ها را درپی داشت؛ چراکه برای ابطال واحدها بخشی از این نقدینگی ممکن بود از طریق فروش سهام تامین شود.

این استاد دانشگاه اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی بیان کرد: مدیریت بازدهی صندوق‌های با درآمد ثابت و هموارسازی سود (از طریق اختیار فروش تبعی و مدیریت نرخ بهره بانکی)، ۲ عامل بنیادی است که می‌تواند در روزهای پیش‌رو بر فضای بازار سرمایه تاثیر مثبتی داشته باشد.

بحرالعلوم تاکید کرد: امیدواریم شاهد از بین رفتن هیجانات منفی و بازگشت اعتماد به بازار سرمایه باشیم.